

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXIII Kaina 35 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGSĖJIS - SEPTEMBER 15, 1992

Nr. 180

Landsbergis kandidatuos Sąjūdžio sąrašė

Pirmadienio žinios iš Lietuvos

Vilnius, rugsėjo 14 d. (Elta) — Kalbėdamas įprastinėje televizijos laidoje „Valstybės vadovo pozicija“, Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis pasakė, kad rinkimuose į Seimą jis nutarė nesibalotruoti jokioje apygardoje, o dalyvaus Sąjūdžio koalicijos kandidatų sąrašė. Tuo jis paneigė kai kuriuose laikraščiuose pasirodžiusią informaciją, kad Parlamento vadovas sutiks būti įrašytas į vieno didžiausių Lietuvos judėjimų — Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos arba įtakingos Krikščionių demokratų partijos sąrašus. „Negaliu keisti burių, kuriose jau ketveri metai parašyta „Sąjūdis“, pažymėjo V. Landsbergis.

V. Landsbergis atmetė kaltinimus, esą jis blogai ėjo parlamento pirmininko pareigas, nes leido „susikilti“ parlamentui. Prieš vasaros atostogas, išsiskyrus deputatų nuomonėms esminiais klausimais, Sąjūdžio koalicijos atstovai paliko didžiąją posėdžių salę ir dirbo kitoje patalpoje. „Taip išvengėme blogesnių dalykų“, pasakė V. Landsbergis.

Lietuvos parlamento vadovas atkreipė dėmesį, kad kaimo vilkinama žemės privatizacija ir tuo stabdoma žemės ūkio reforma. Jis kreipėsi į savanorius, ragindamas apsilankyti žemės ūkio tarnybose, pasikalbėti su žmonėmis ir apie pastebėtus trūkumus informuoti jį arba ministrą pirmininką.

tas politines jėgas, kurios gins darbininkų interesus. Sąjungos suvažiavime kalbėjęs Ministras pirmininkas Aleksandras Abišala pasiūlė LDS įgalioti savo atstovus tartis dėl atlyginimų išaldymo sąlygų. Tai nebus trilateralė sutartis, nes Vyriausybė yra šiuo metu ir darbdavys, pasakė premjeras, bet tai bus draugiškas susitarimas, kuris padės išvengti tokių streikų, kokie buvo Lenkijoje.

Vokietijoje buvę KGB agentai atleisti iš tarnybos

Lietuvoje viešėjo Vokietijos konstitucinio teismo vicepirmininkas, profesorius daktaras Gottfried Mahrenholz. Jis atvyko susipažinti su Lietuvoje kuriamą teisine sistema, konstitucijos rengimu, Konstitucinio teismo projektu, perduoti Vokietijos patyrimą šioje srityje.

Susitikime su žurnalistais Gottfried Mahrenholz į klausimą, koks Vokietijos konstitucinio teismo požiūris į tuos asmenis, kurie bendradarbiavo su buvusia VDR saugumo tarnyba „Stasi“, atsakė, kad iš valstybinės tarnybos atleisti visus asmenis, jeigu jie yra bendradarbiavę su „Stasi“ ar KGB. Tai visiškai nepažeidžia jų konstitucinių teisių, nes šie asmenys tarnavo priešpaukai ir pažeidinėjo žmogaus teises, pasakė jis.

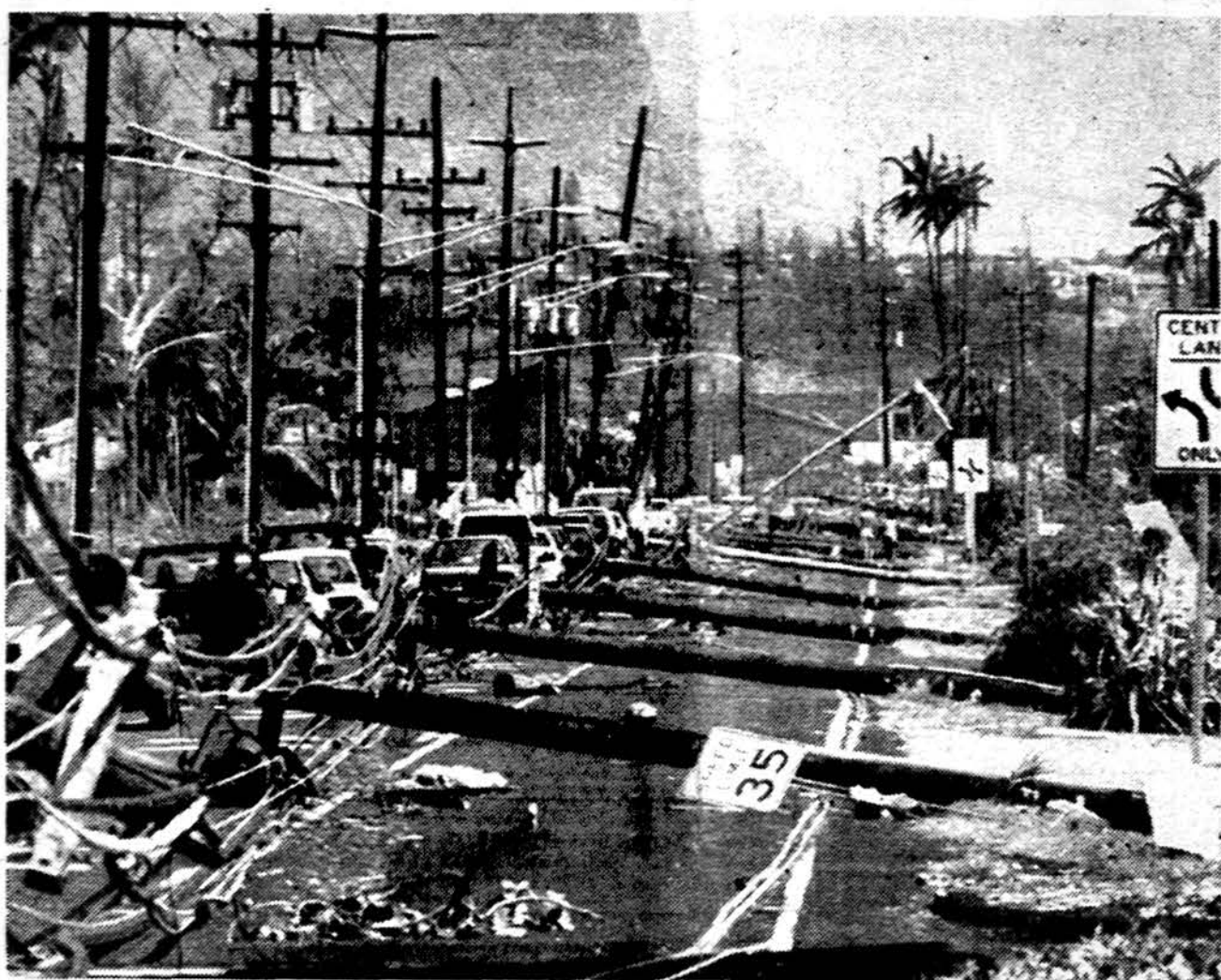
Trumpos žinios

Rytų Lietuvos Sandrauga, politinis judėjimas, vienijantis apie dešimt tautinių bendrijų, susikūrė šių metų pradžioje. Sandrauga skiria didelį dėmesį Rytų Lietuvos, kur gyvena daugiausia kitataučių žmonių, istorijos, kalbos, kultūros, ekonominiams savitumams. Jos tikslas — telkti įvairias organizacijas, kurios padėtų atgimti Rytų Lietuvai, vienyti žmones, nepriklausomai nuo tautybės, kalbos, tikėjimo, ugdyti pagarbą Lietuvos Respublikos įstatymams, puoselėti kultūrų įvairovę ir toleranciją. Suvažiavime svarstė, kokius kandidatus statyti seimo rinkimams.

Sąjūdžio Koaliciją sudaro Lietuvos Sąjūdis, Lietuvos Piliiečių chartija, Politinių kalinių sąjunga, Lietuvos žemdirbių sąjūdis ir Lietuvos žaliųjų partija. Koalicijos konferencijoje kalbėjęs Lietuvos Sąjūdžio garbės pirmininkas, Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis ypač pabrėžė žmonių aktyvumą svarbą būsimuose rinkimuose. Antroji Sąjūdžio koalicijos konferencijos dalis įvyks rugsėjo 19 d. Vilniaus Sporto rūmuose.

Bilbao mieste Ispanijoje, pasaulinėje katalikų intelektualų asamblėjoje, Lietuvos katalikų mokslo akademija buvo priimta Pax Romana nare. Iš kiekvienos valstybės ji priima po 2-3 katalikiškas organizacijas. Į ją ruošiasi ir ateitininkų organizacija.

Mauritanijos islamiškos respublikos ambasadorius Aly Kveladio Kamara įteikė skiriamuosius raštus Aukščiausiosios

Šeštadienio naktį šiauriniausią Havajų salą Kauai nusiaubė uraganas Iniki, sunaikindamas 10,000 namų, išmušdamas elektros sistemą ir vandens tiekimą, sunaikindamas cukrinių švendrių ir makadamia riešutų derlius. Šįkart JAV federalinė įstaiga ir kariuomenė daug greičiau reagojo į pagalbą tiekiant, pasimokę iš uragano Andrew patirties. 130 mylių per valandą greičio vėtra pražūdo 30 mylių pločio ruošiu, vietomis pasiekdama 160 mpv greitį. Užmušti trys žmonės ir sužeisti 98.

Lietuvos parlamentas pradėjo paskutinę sesiją

Vilnius, rugsėjo 10 d. — Lietuvos Aukščiausioji Taryba ketvirtadienį pradėjo savo šėštą ir paskutinę sesiją. Sekantį kartą rinksis jau naujai išrinktas seimas, po spalio 25 d. rinkimų. Šios sesijos vadovu išrinktas Aurimas Taurantas, priklausęs Tautos pažangos frakcijai. Jis pakeitė Eugenijų Gentvilą, kuris, nežiūrint AT pirmininko Vytauto Landsbergio paramos, tesurinko tik 15 balsų.

Landsbergis Aukščiausiojai Tarybai pranešė apie derybas Maskvoje dėl rusų dalinių išvedimo ir ragino žmones netrukdyti dalinių išvedimui, kad nekiltų jokių incidentų, kurie galėtų pažeisti krašto ryšius su Rusija.

Parlamento sesijoje valandą su puse kalbėjusio ministro pirmininko Aleksandro Abišalos kalba apie Lietuvos socialinę-ekonominę padėtį buvo transliuojama per radiją. Jis taip pat pristatė turinį vyriausybės ekonominės veiklos memorandumo, kuris buvo pasiūstas Tarptautiniam Valiutos Fondui.

Dėl infliacijos, jis pranešė, nuo 1989 m. gruodžio mėnesio kainos buvo pakeltos 21 kartą, algos — 19 kartų, minimalinis pragyvenimo lygis — 13 kartų. Nors valdžios pajamos yra padidėjusios, deficitas vis tiek bus didesnis, negu numatytoji 1.4 bilijonų rublių suma.

Tarybos pirmininkui. Jis gimė 1946 m. Dakare. Moderniosios filologijos bakalauras, diplomuotas teisininkas, finansų specialistas. Aly Kveladio reziduos Maskvoje.

Klaipėdoje steigiamas aukštesnioji policijos mokykla. Joje mokysis daugiau kaip 150 būsimųjų teisėtvarkos pareigūnų. Dešimt mėnesių kursantai semsis teisinių ir profesinių žinių, mokysis anglų ir vokiečių kalbų, kultūringo elgesio ir bendravimo su žmonėmis, krašto istorijos, karinio ir fizinio parengimo. (R.G.)

Sausra padarė milžiniškus žemės ūkio nuostolius, ypač pašarinių grūdų. Lietuva eksportavo 38.5 bilijonų rublių vertės gaminių, o importavo — 30 bilijonų rublių vertės. Tad per pirmą 1992 pusmetį Lietuva turėjo 8.5 bilijonų rublių eksporto perteklių.

Abišala Aukščiausiojai Tarybai taip pat pranešė, kad Lietuvoje yra apie 9,000 bedarbių, bet apskaičiuojama, kad iki šių metų pabaigos jų skaičius pakils iki 200,000.

Pagrindinių partijų sąrašai seimo rinkimams

Vilnius, rugsėjo 13 d. — Lietuvos Demokratinė Darbo Partija, Sąjūdžio koalicija ir Centro sąjūdis savo atskiruose suvažiavimuose rugsėjo 12 d. patvirtino savo kampanijų platformas ir kandidatų sąrašus, ir seimo rinkimus. LDDP sąrašo, su 72 pavardėmis, viršuje yra partijos pirmininkas Algirdas Brazauskas. Tame sąrašė figūruoja tik dar vienas kitas dabartinio parlamento narys — Česlovas Juršėnas. Sąrašė kandidatuoją daug ekonomistų. LDDP taip pat patvirtino savo kandidatus įvairiems rajonams.

Sąjūdžio Koalicija, kurią sudaro Sąjūdis, Piliiečių Chartos, Politinių Kalinių Sąjunga, Žemdirbių Sąjūdis ir Žaliųjų Partija, patvirtino apie 100 kandidatų sąrašą, trylika iš pirmųjų penkiolikos — dabartinio parlamento deputatai, o sąrašo viršuje — AT pirmininkas Vytautas Landsbergis. Kandidatus atskiriems rajonams patvirtins atskirame posėdyje ateinančią savaitę.

Centro Sąjūdžio sąrašė dalyvaus devyni AT deputatai, o jo viršuje — deputatas Mečys Laurinkas, AT pirmininko pavaduotojas Kazimieras Uoka, Romualdas Ozolas ir Egidijus Bičkauskas. Gali būti, kad rinkimuose Centro Sąjūdis sudarys koaliciją su Liberalų Sąjunga.

Sumažėjo Lietuvos pramonės gamyba

Vilnius, rugsėjo 12 d. — Lietuvos pramonės gamyba nusmuko 44-iais procentais per pirmuosius aštuonis 1992 m. mėnesius, palyginus su 1991 metais. Didžiausias nuosmūkis buvo baterijų gamyboje (72%), popieriaus (61%), šaldymo spintų (53.3%), skalbimo mašinų (52%), dviračių (52%) ir žuvų konservų (51.3%). Mažiausiai nusmuko medžio gaminių gamyba (2%), langų stiklo (3%), kilimų (4%) ir metalo pjovimo mašinų (4%). Per pirmuosius aštuonis 1992 metų mėnesius 44% Lietuvos įmonių naudojosi mažiau, negu 60% savo gamybos potencialo.

Paruoštas Lietuvos konstitucijos projektas referendumui

Vilnius, Rugsėjo 9 d. — Deputatai Aurimas Taurantas ir Narcizas Rašimavičius spaudos konferencijoje padarė pranešimą apie ruošiamą Lietuvos konstitucijos projektą, kuris bus pateiktas referendumu kartu su seimo rinkimais spalio 25 dieną. Ankstyvesnėji projektai, kurie žymiai skyrėsi prezidento galių apibrėžimo, buvo siūlomi AT komisijos ir Sąjūdžio koalicijos už demokratine Lietuvą. Referendumo siūlomoji versija išlygina daug kritikuotus ju skirtumus. Dabar visi seimo nariai bus renkami kas ketveri metai, užuot pusę jų renkant kas dvejis metus, prezidentas turės galią paleisti seimą kai kuriais atvejais ir supaprastinta procedūra daryti pataisas konstitucijai.

— Tailandu rinkimuose sekmedienį daugiausia balsų surinko kariuomenės kišimuisi besipriešinančios keturios partijos, nors jos laimėjo nedideliu santykiu — tik 51% iš 360 parlamento vietų.

— Vokietijoje suimti 32 žmonės ryšium su naušiem prieš kitataučius pabėgėlius. Vien šįmet į Vokietiją atvyko 280,000 aziluo prašančių pabėgėlių, gi 1991 m. atvyko 256,000, daugumas iš Rytų Europos kraštu.

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAXSAS (312) 585-8284

Suimtas komunistų vadas Peru valstybėje

Lima, Peru, rugsėjo 13 d. — Peru policija pagavo maoistinio komunistų sukilėlių „Švytinčiojo tako“ grupės vadą po 12 metų įtempto ieškojimo. Peru valdžia šį areštą laiko didžiausia savo pergale kovoje su sukilėliais, kurie jau Peru kraštui su jais kovojant per 12 metų kainavo 25,000 gyvybių ir apie 22 bilijonus dolerių.

Sukilėlių vadas Abimael Guzman-Reynoso, suimtas vidurinės klasės kaimynystėje Lima miesto priemiestyje, pasakė: „Atejo mano eilė pralaimėti“. Policija praneša, jog apsupus jo namą ir gretimą kitą, jie suėmė dar apie dvylika kitų aukštų vadų tos grupės, kuri oficialiai vadinasi Peru Komunistų Partija, bet populiariai vadinama „Sendoro luminoso“, arba — „Švytintysis takas“.

Sukilimas tęsiasi 12 metų

„Švytinčiojo tako“ jau 12 metų vedamas sukilimas yra patė didžiausias toks sukilimas visoje Pietų Amerikoje, ir žiauriausias. Jo kėsinimasis prieš Peru valžią kelia susirūpinimą visame regione ir jo užvaldyti didžiuliai plotai koka lapelių augintojų žemių labai sukomplikuoja JAV ir kitų kraštų pastangas, stengiantis išnaukinti tų augalų plotus, iš kurių yra gaminamas kokainas Vakarėčių narkotikų rinkoms.

„Švytinčio tako“ sąjūdis, turintis 5,000 kovotojų ir dar daug tūkstančių kitų rėmėjų, buvo įkurtas Ayacucho mieste Andų kalnuose, kur A. Guzman buvo filosofijos profesorius 1960 ir 1970 dešimtmėčiuose. Sukilimą pradėjo 1980 metais. Sąjūdis greitai išsiplėtė po visas Peru provincijas ir jo stiprus augimas per 12 metų iš dalies priskiriamas didžiulei prarajai tarp Peru turtingiausiųjų ir skurdžiausiųjų ir jų davimui galios įvairiems čia buvusiems gyventojams, ispaniškų nugalėtojų palikuonių sąskaiton. Politikos žinovai sako, jog šie areštai trumpam

pakels prezidento Fujimori populiarumą, bet jie nesustabdys paties sukilimo.

Pačiame sąjūdyje Guzman yra laikomas lyg pusdievis. Jo sekėjai jį vadina „Ketvirtuoju marksizmo kalaviju“ ir jo raštai laikomi lygūs Markso, Lenino ir Mao. Vienas šio sąjūdžio žinovas pareiškė: „Jie pagavo jų dievo ikūnijimą — tai lyg Inka dievo pagavimas“.

Limoje — džiaugsmas

Pačiame Limos mieste, kuriam apstu ginkluotų kovų su sukilėliais ženklų, buvo daug džiaugsmo. Laikraščiu antraštės rėkė: „Visuomenės priešas nr. 1 suimtas“ arba „Šimtmečio labiausiai ieškomas žudikas suimtas“. Laikraštyje buvo rašoma, jog Guzman buvo suimtas, susitkęs su kitais sąjūdžio nariais išplanuoti spalio mėnesį vykdysimą bombų padėjimo kampaniją, pavadintą „Limos nugalėjimo operacija“.

Sukilėlių užpildinėjamai Limoje ir kitur, šiame 23 milijonus gyventojų turinčiame krašte, padažėjo šiais metais. Prez. Fujimori tai minėjo, atšaukdamas konstitucinį valdymą balandžio 5 d. ir paskelbdamas Guzman suėmimą aukščiausio prioriteto uždaviniu. Pasiekęs savo uždavinį, Fujimori tikisi, kad jo statomi du sąrašai kandidatų į krašto kongresą — parlamentą dabar jau laimės vietas lapkričio 22 d. vyksiančiuose rinkimuose.

JAV pozicija

JAV pozicija šio suėmimo atveju sudėtinga. Nors JAV sveikina Peru suėmus sukilėlių vadą ir toliau padės kraštui kovoti su „Švytinčiojo tako“ sukilėliais, JAV bijo, kad sukilėliai netrukus sugalvos būdą greitai savo vadą išvaduoti, kaip su kitais neretai padarė. Didensį susirūpinimą JAV Valstybės departamentui kelia beveik diktatoriška Fujimori galia ir konstitucijos suspendavimas. Bet Fujimori ramina JAV, nurodydamas ir rinkimus, kuriuos tikrins Amerikos žemynų valstybių organizacijos (OAS) komisija. Prez. Bush tebetiki, kad ilgainiui Peru taps tikrai demokratišku kraštu.

KALENDORIUS

Rugsėjo 15 d.: Švč. M. Marija Sopulingoji, Nikomedas, Melitina, Vismantas, Nautinga.
Rugsėjo 16 d.: Šv. Kornelijus ir Kiprijonas, Edita, Liudmila, Rimgaudas, Normantė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:29, leidžiasi 7:02. Temperatūra dieną 81 F (22 C), naktį 61 F (11 C), dalinai debesuota, šilta, vanku, gali lyti į pavakarę.

Pabaltiečiai atsiskaitys markėmis

Lietuvos ir Latvijos centrinių bankų atstovai susitarė, jog abi šalys tarpusavyje atsiskaitys daugiausia Vokietijos markėmis. Tai nutarta Taline įvykusiame Lietuvos, Latvijos ir Estijos vyriausybinių delegacijų, kurioms vadovavo šių šalių premjerai, susitikime. Tarp Lietuvos ir Estijos bankų panašus susitarimas buvo pasirašytas kiek anksčiau. Be to, visų trijų šalių finansų ministrai pasirašė sutartį dėl neprekybinių operacijų. Tai reiškia, kad nuo šiol įvairios stipendijos, autoriniai honorarai, teismo priteistos baudos, draudimų išlaidos, susijusios su diplomatine veikla, ir kitos išlaidos taip pat bus apmokamos konvertuojama valiuta.

Baltijos šalių premjerai aptarė Lietuvos, Latvijos ir Estijos vizų, muitinių bei pasienio politiką. Į žurnalistų klausimą, ar po rugsėjo 8 d. V. Landsbergio ir B. Jelcino susitikimo Maskvoje Baltijos valstybių politika Rytų atžvilgiu neišsiskyrė, Lietuvos ministras pirmininkas Aleksandras Abišala pareiškė, kad šis klausimas susitikime buvo mažai svarstytas, nes, pasak jo, šalių situacijos ir reikalavimai Rusijos kariuomenės išvedimo procesui smarkiai skiriasi.

Lietuvos Darbininkų Sąjunga nestatys kandidatų

Lietuvos Darbininkų Sąjunga, kaip nepolitinė, visuomeninė, profsąjunginė organizacija, būsimuosiuose rinkimuose nestatys savų kandidatų, bet rems

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKATI PAJĖGUMO UGDYMAS
KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

REGULŲ PERTRAUKA (5)

Kas mėnuo ateinančios regulos liaunasi moteriai pastojus, susirgus ar jos vaisingumo laikotarpiui pasibaigus. Tik kartais jos trumpiau liaunasi, moteriai įtampa pergyvenant.

Pastojus, estrogeną, progesteroną ir kitus moteriškus hormonus gamina kiaušidės (ovaries). Jie reikalingi nėštumo užlaikymui jo pirmus tris su pusę mėnesio. Po to vis dar tesiamą jų gamybą, nors jie jau nebūtinai reikalingi nėštumui užlaikyti.

Nėštumui pasiekus tam tikrą būklę, kiti hormonai pradeda veikti, sukeldami gimdymo skausmus ir kūdikio gimimą.

Nėštumo metu nesti ovuliacijos. Jam pasibaigus, kiaušidės vėl pradeda hormonų gaminimo ciklą; tada vėl grįžta ir ovuliacija su regulomis.

Tai po pirmųjų regulų vyksta per 30 ar 35 metus. Vėliau laipsniškai mažta moteriškų hormonų estrogeno ir progesterono gamybą, tas jų mažėjimas priartina klimaksą (climacterium). Jo pradžioje ovuliacija būna nereguliari. Pagaliau ji visai liaunasi. Aišku, be ovuliacijos nepastojama.

Moteriai subrendus, kiaušidėse kiaušinėlių kiekis dėl nežinomos priežasties žymiai sumažta.

Kiekvienos regulos metu keli šimtai kiaušinėlių pradeda vystytis, o tik vienas jų esti skirtas ovuliacijai. Per moters vaisingą laikotarpį sumažta galinčių subręsti kiaušinėlių kiekis.

Moteriai senstant, kiaušidės tampa mažiau jautrios smegenyse pagamintų hormonų įtakai. Tada kinta ovuliacijos kokybė ir kiekybė. Ovuliacijos kokybė nurodo subrendusio kiaušinėlio kokybę ir jo pajėgumą normaliai apvaisinti. Gi ovuliacijos kokybė apima moters metų laike ovuliacijų kiekis.

Ovuliacijai keičiantis, keičiasi ir regulos. Gimdos gleivinis sluoksnis — endometriumas yra labai jautrus moteriškų hormonų estrogeno ir progesterono pakitimams ir jų balansui. Tada atitinkamai kinta ir mėnesinės — regulos. Todėl moteris kartais praleidžia mėnesi be regulų.

Kiaušidėse gali būti gana daug negeistinių pakaitų, dėl kurių gimdos vidinė sienelė neatiliepa įprastu augimu. Tada nepakankamai stimuliuojamas gimdos vidinis gleivinis sluoksnis — endometriumas, mėnesinių atsiradimui. Toks pakitimas moteriškai nėra pavojingas, ir ji gali jokių nusiskundimų neturėti.

Moteriai senstant, hormonų kaita esti beveik visai priešinga kai kuriems įvykiams, atsirandantiems laike brendimo. Hormonas estrogenas paveikia daugelį kūno organų.

Estrogenų įtakojami kūno organai

Principiniai: kiaušidės — ovaries, gimda — uterus, Fallopian tubes, gimdos kaklelis — cervix, krūtys, šlapimo pūslė, iš šlapimo pūslės ištekama laktas — uretra-urethra, makštis — vagina, širdis, kaulai, irgi estrogenų paliejami, bet jų veiklai nereikalinga estrogenų įtaka.

Antriniai organai: oda, centrinė nervų sistema, smegenų Pituitarinė liauka — Pituitary, smegenų dalis, vadinama Hypothalamus, stuburo smegenys — spinal cord ir virš-

kinimo kanalas: žarnos, kasa — pancreas, kepenys ir antinksninės liaukos — Adrenal glands.

Yra keletas pranešimų, kad klimaksas pakeičia plaukų paskirstymą, odos išvaizdą ir kitas kūno dalis. Bet medicinos mokslas dar neatskiria, kurie tų pakitimų yra dėl amžiaus, o kurie estrogenų stokos įtakojami.

Žinotina, kad senstant mažta kūne medžiagų apykaita, todėl moterys (o ir pensininkai) tonerka: kai kūnas liečia sunau- doja energiją, o žmogus lygiai tiek pat tebevalgo — jo svoris didėja.

Nepamirštinas dar ir dienišis senyvu moterų svorio priaugimas, jų pastorėjimas, odos išbrinkimas. Štai kodėl tas atsitinka. Tvirtinama, kad hormoni didina kūno svorį. Tas nėra pilna teisybė. Su amžiumi moters kūne kinta vandens ir skysčių tekėjimas. Kraujas tam tikru spaudimu pumpuojamas ir arterijomis jis pasiekia kiekvieną kūno ląstelę, kad jos galėtų gyvuoti ir savo darbą atlikti.

Arterijos nėra visai tamprios: iš jų mažas skysčio kiekis prasiskina į aplinką. Tas skystis specialiais keliais grąžinamas atgal į kraujotaką. Tai visai kitos sistemos darbas: liaukos ir latakai, vadinami limfinėmis liaukomis — kanalėliais — lymph glands.

Moteriai gyvenant gali išsibalansuoti skysčių kiekis jos kūne. Tada iš jos kraujagyslių gausiau išsiskina skysčiai. Už tai moteris gali kiek daugiau svorio dienos metu: gali išspūsti jos veidas, rankos... ji gali jaustis patinusi. Tada rūbai gali būti ankštūs, apyrankės, žiedai per maži. O kai moteris naudoja hormonų — dar ir priedinių skysčių balanso pakitimą ji gali pajusti. Žinoma, tas ne visoms pasitaiko. Esti moterų, kurių skysčių pusiausvyra kūne užsilaiko. Bet yra ir tokių moterų, kurioms hormonai žymiau pakeičia kūno skysčių pusiausvyrą ir jos pradeda daugiau svorio. Ne visi hormonai taip veikia ir ne visos moterys yra jų veiklai jautrios. Todėl reikia išmintingai elgtis: svorio padidėjimą nesuverti vien hormonams; reikia kontroliuoti tokią moterų mitybą ir skatinti jas darbuotis — gimnastikuoti. Visos ir visi, žinoma, kad nesveiki valgyti pročiai — persivalgyti ir užsisedėjimas — tinginystė — nesidarbavimas, yra svarbiausios svorio priauginimo priežastys; taigi, daug svarbesnės už svorio prieaugli, kurį sužadina gydymasis hormonais ar pakitimai kiaušidėčių veikloje.

Odos pakitimai

Žmogaus oda susideda iš kelių sluoksnių, kurių vienas yra susidaręs iš kolageno (collagen). Tai ypatingos rūšies baltymas. Žinomas faktas, kad klimaksu metu oda suploneja ir lengvai susižeidžia. Buvo stengiamasi tyrimais nustatyti, ar gydymasis estrogenais tikrai pagerina odą. Iki šiol jokio odos pagerėjimo nesulaukta.

Tik vienas geras dalykas pastebėtas: hormonai teigiamai veikia odos kolageninį sluoksnį — kolageno medžiagos apykaitą — metabolizmą. Išeitu, kad dėl to hormonų pusiausvyros atstatymas galėtų pakeisti odos kokybę — vienok tikra tuo reikalu dokumentacija nėra ryški.

Tikrai dar neįrodyta, kad moteriškas hormonas estrogenas teigiamai ar neigiamai veiktų plaukų saknis — folikulus-follicles. Hormonų kaita nepakeičia balso. Taip pat neįrodyta, kad moteriški hormonai neigiamai veiktų smegenų veiklą, nugaros smegenis, kitų hormonų gaminimąsi ar virškinimo kanalo liaukas. I kitus organus moteriškų hormonų poveikis bus aptartas vėliau.

Kūno organams taikantis prie mažėjančio estrogeno kiekio, dažnai pasireiškia klimaksui būdingi reiškiniai.

GERA NAUJIENA HERPES ZOSTER SKAUSMŲ NURAMINIME

Klausimas. Persirgau vienos kūno pusės pūslėtą išberimą ties krūtine. Viskas praėjo, bet atsiduro nemalonūs skausmas. Geri gydytojai daug ką man mėgino: tepiai, tabletes rijau, jie injekcijomis gydė — vis tas pats. Gal, Tamsta Daktare, kaip nors, man čia atvykusiai, gali padėti?

Atsakymas. Žinoma, dabar galima, neseniai medicinoje „iškepta“ tokiems ligoniams kaip Tamsta pagalba. Elkis šitaip. Su receptu įsigyk iš vaistinės 5% lidocaino gel (LidoDerm yra to vaisto prekybinis vardas). Vieną kartą ištepusi skausmo Herpes Zoster (ar shingles) ligos sukeltą vietą, neįėjai jo keletą dienų. Po to, vėl pasitėpk. Tas vaistas veikia per odą, nuraminamas nervus. Visi — ir sveiki, šią žinią praneškite visiems po tos ligos skausmus turintiems (post herpetic pain), nes jie jokios pagalbos iki šiol negalėdavo sulaukti.

KĄ ALVUDAS SENIAI SKELBIA, TO DABARTINĖ MEDICINA REIKALAUJA

Klausimas. Dirbu ligininės laboratorijoje. Girdėjau, kad negalima cholesterolio mažinti daugiau kaip iki 160. Kodėl Alvudas perša jo sumažinimą iki 130?

Atsakymas. Todėl, kad Alvudas nepardavinėja trynių, kumpių ir dešrų! Dar ir todėl, kad lietuviai turi su 130 cholesterolio kiekiu būti sveikesni už kitataučius, turinčius jo 160. Ale, tik tu turėk 160 — jau gana gerai būsi savo širdį apsaugojęs. Tai irgi sunkus darbas nuo persivalgymo iš daugiau negu 200 cholesterolio kraujyje kiekio suliesinti jį iki 160. Pamėginkit, ir matysit, kad dažnai tai bus akmuo prieš kažką ritinimas. Bet lietuvius turi jį ritinti, jei tikisi normalia mirtimi užbaigti savo kultūringą gyvenimą. Toks sumažinimas lietuviai yra galimas valgant Ovo-lacto vegetarinį maistą (Alvudo dieta neįdėjantis). Ne visi taip elgtis pajėgia. Todėl tokiems siūloma vaistų LOVASTATIN (prekybinis jo vardas MEVACOR) lie-sinti kraują: po 40 mg kas dvykli valandų per dvejus metus.

Štai faktai. Sumažink savo kraujyje cholesterolį iki žemiau negu 200 ir džiaukis jį toliau mažindamas, jei esi amerikietis, iki 160, o jei esi lietuvis, tai klausyk Loyolas profesorius patarimo: mažink iki žemiau 150, o Alvudo patarimą pildydamas, džiaukis širdį išgelbėjęs nuo atakos per kraujyje cholesterolio silėsinimą iki 130. Taip, nors visičiųjų dešrų-kiaulienos pardavejai sakys kiek kitaip!

Štai dar karštos medicininės žinios, paskelbtos med. žurnale DRUG THERAPY, July 1992 / Vol. 22, No. 7 p. 53. Dallas mieste, Texas, Amerikos širdies ligų žinovų turtiniam susirinkime balandžio 12-16 d. 1992 m. (The 41st Annual Scientific Session of the American College of Cardiology)

Adv. Rimas A. Domanskis su vietos gyventoju apžiūri lietuvių nuosavybę Lemonte.

MOTERYS DAUGIAU DIRBA

Lietuvių liaudis turi pasaką, kurioje moteriškai Dievas skiria sunkią dalį: „Dirbsi ir savo darbą niekad nepabaigsi, o vyras dirbs ir turės laiko pailsėti“. Atrodo, kad ne tik lietuvių pasakos moteriai toks likimas buvo skirtas.

Beveik visame pasaulyje (išskyrus Šiaurės Ameriką ir Australiją) moterys per savaitę išdirba daug daugiau valandų

negu vyrai. Į darbo laiką įskaičiuojamos ne tik darbovietės valandos, bet ir namų ruošia bei vaikų priežiūra. Tokią statistiką pateikia ne liaudies pasaka, o prie Jungtinių Tautų veikian-ti Tarptautinė Darbo organizacija. Nuo Havanos iki Oslo, nuo Berlyno iki Tokijo, nuo Varšuvos iki JAV moterys turi tą patį nusiskundimą: vyrai per mažai padeda su namų ruošia ir vaikų priežiūra.

Kadangi daug daugiau moterų šiais laikais turi darbus už savo namų sienų, buvo tikima, jog vyrai bent iš dalies perima dalį kasdieninio triušo. Tačiau šiuo atveju jokio pasikeitimo teigiama kryptimi nematyti. Moteris vis tiek turi virti, skalbti, aprengti vaikus ir išleisti juos į mokyklą, valyti namus, žodžiu, atlikti visus rūšos darbus, kuriuos moterys atlikdavo, kai šeimininkaudavo tik namie, nedirbdavo įstaigose ar kitokiose darbovietėse.

Kuboje 82% vyrų iš viso nepadedą žmonai apsiuruoti namie. Japonai kasdien perima namų ruošos praleidžia mažiau kaip 15 minučių. Lenkijoje net jauna-vedžių šeimos vyrai nepajūdi-na piršto, grįžę iš darbovietės. Kai Švedijoje ir Norvegijoje vyrų darbo valandos buvo sutrum-pintos, kad jie galėtų padėti namie, vyrai tą laisvalaikį sunaudojo poilsiui ar savo malonumams, o rūpestį vaikai ar namais vis tiek paliko žmonai.

Beveik visame pasaulyje moterys sunkiau ir ilgesnes valandas dirba, kaip vyrai, bet gauna mažesnę atlyginimą. Šis skirtumas daugelyje kraštų vis didėja. Įdomu, kad atlyginimo skirtumas yra ir labiau atsiliku-siuose, ir turtingesniuose kraš-tuose, nepaisant dešimtmečių trukusių moterų teisių sąjūdžių pastangų suvienodinti vyrų ir moterų atlyginimus už vienodą darbą.

Sunkiausiai moterys dirba Afrikoje — maždaug 67 val. per savaitę, o vyrai — apie 53 val. Azijoje moterų darbo savaitę yra 62 val., vyrų — 48 val. Pietų Amerikoje moterų — 60 val., vyrų — 54 val. Vakarų Europoje moterys dirba 48 val. per savaitę, vyrai — 43 val. Tik Šiaurės Amerikoje ir Australijoje moterys per savaitę išdirba apie valandą trumpiau kaip vyrai. Australijoje moterų atlygi-nimas taip pat neblogas: už tokį pat darbą ir išdirbtą valandų skaičių moteris gauna apie 88% vyro atlyginimo.

KAI NITROGLICERINAS NEPRIIMTINAS — NAUJAS VAISTAS ISMO GERAI TALKINA

Klausimas. Daktaras man davė nitrogliceriną, bet nuo jo man galva labai sukasi, ir aš negaliu jo vartoti. Kas man daryti? Gal Tamsta žinai pakaitalą, su kuriuo galėčiau savo širdžiai padėti?

Atsakymas. Oklahomos universiteto tyrinėtojai skelbia, kad vaistas ISMO (generic vardas Isosorbide mononitrate tabletėse) nuolat gerai padeda vietoje nitroglicerino, jei tik tinkamai vartojamas. Mat jį nitrogliceriną tabletėse ir lipnukuose greitai įprantama ir jo dozės reikia didinti, kad jis tinkamai veiktų. ISMO tabletės imamos po 20 mg du kartus per dieną: 8 val. iš ryto ir 3 v.p.p. Tas vaistas nesisandėliuoja kūne, todėl jis tinkamas naudoti visiems, ir senesniems, bei įvairiai inkstais, kepenimis ar širdimi negaluojančioms. Tamsta tarkis su savu gydytoju.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytėjo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

UNIVERSITETO BIUDŽETAS

Illinois universiteto patikė-tinių taryba patvirtino 1993-1994 mokslo metų biudžetą, siekiantį 32.7 ml. dolerių.

ISSIKELIA SPIEGEL

Stambi prekybos bendrovė Spiegel paskelbė, kad išleis savo centrą iš Chicagos. Miestui tai nemažas smūgis, nes sumažės darbai ir pajamos.

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — širdies, plaučių, kraujų spaudimu, artrito ir cukraus ligos.
Sąskaitas siunčiamas tiesiog į Medicare
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5848 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;

Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd 3 v. p.p. — 7 v.v., antrd. 12:30-3 v.p.p.
tretd. uždaritas, ketvd. 1-3 v.p.p., penkd. ir šešt. 9 v.r. — 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago

(1-312) 778-9999 arba (1-312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
IR ZAIDŲŲ GYDYMAS
ODOS AUGLIŲ IR KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsiplėtusiu venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12:30 p.p., ketv. 2:7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Dr. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago
312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — (1-312) 337-1285

DR. DOMAS LAPKUS

Praktika su
Dr. McElliott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-8100
10 W. Marten, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: 508-857-8363

Kab. tel. (1-312) 585-0348;

Rez. (1-312) 779-5633

DR. FRANCIS MAŽEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.
Kab. tel. (1-312) 471-3300
KAB. J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
PETER STECY, M.D.
Y. CHRISTOPHER CHIU, M.D.
CESAR J. HERRERA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2870
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2856 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLOBĖ, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Klysta tie, kurie mano,

KAD RUSIJA YRA PASIKEITUSI

Šimtmečiais tęsta imperialistinė politika, užgrobiai, kolonizacija ir teroras vien su kepurės pakeitimu savaimė neišnyksta. Yra žinomas posakis, kad nežiūrėti: „Kiek kartų gyvatė oda keis, vis tiek ji lieka gyvatė“. Kol Rusija tebelaiko „imperinę“ armiją, neišvengiamai užimtą teritorijų ir kalba apie „strategines bazes ar pozicijas“, tol ji nėra pasikeitusi. Nors ji savo suplyšusias kelnes demonstruoja ir išmaldo prašo, vis tiek Vakarami apie ją tūpčioja dėl to, kad ji tebeturi atominių arsenalą. Kokia nesąmonė yra duoti „Most favored nation“ statusą tai valstybei, kurios atominės raketos dar nėra išmontuotos ir gal net į Amerikos miestus tebėra nukreiptos. Prez. Bushas iki paskutinio momento Gorbačiovo kelnes prilaukė, kad tik imperija nesubyrėtų.

Atrodo, kad visa Amerikos užsienio politika buvo paremta imperijos išsilaukimu. O dabar didžiūjasi tuo, kad užsienio politika buvo jo stiprybė. Kol dar istorijos neužmiršome, tai turime žinoti ir stambiomis raidėmis išrašyti, kad Amerika buvo paskutinioji, kuri apsiėmė su Sovietų Sąjunga žlugimo mintimis. Ir Lietuvai pripažino viena iš paskutiniųjų, kad tik „didžiajam reformatoriui“ Gorbačioviui nepakenktų. Taip pat paskutinią, kuri suprato, kad Jugoslavijos subyrėjimas yra neišvengiamas. Tad, kur yra ta garsioji vadovavimo rolė? Kas yra tarnavęs kariuomenėje, tai žino, kad ne tas vadovauja daliniui, kuris rėkia „nepilnas“.

Amerikos rolė labai daug priklausė nuo to, kas Washingtono prie vairo stovė. Prez. H. S. Trumanas buvo laikomas mažu žmogumi, bet jis į istoriją, kaip vienas žymiųjų Amerikos prezidentų, kadangi buvo tas, kuris suvaidino svarbią rolę, komunistų potvynio sulaukyme, taip pat ir pokarinės Europos ir kitų šalių atstatyme. Taip pat labai svarbią rolę suvaidino ir prez. R. Reagan, kurio politika greičiausiai ir pradėjo Sovietų imperijos galą, kadangi jo metu sovietų karinė galybė buvo pasiekusi viršūnę ir grasino laisvajam pasauliui. Tuomet jis pradėjo pasirengimą vadinamam „Žvaigždžių karui“.

Rusai bandė neatsilikti, bet jų technologija nepajėgė lenktynių išlaikyti. Iš to periodo yra garsus Reagano posakis, kuomet jis Sovietijai pavadino „Evil Empire“. Tos lenktynės Rusijos ekonomija paklūpė. Nepatepta masinerija pradėjo girgždėti ir beveik sustojo. Kaip matome, komunistas buvo sulaukytas, Trumanui jam pasipriešinus, ir pradėjo sirgti, kuomet Reaganas jį tikruoju vardu pavadino. O ne su glėbsčiamais ar tūpčiojimais jo subyrėjimas prasidėjo. Deja, šis faktas nepastebėtas ar užmirštas liko. Rusija, kuri paveldėjo Raudonąją armiją, laivyną ir visą arsenalą, tuo svoriu naudojami ir savo kaimynams grasina. Kur rusiškas batas buvo, ten vyko ir rusifikacija. Maskvos planas buvo, kad respublikose nebūtų vietinių gyventojų daugiau 50%. Lietuvoje jie to plano dar nebuvo pasiekę. Dabar nekalba apie tų kolonistų repatriaciją, bet žada ginti jų teises. Boriso Jelcino valstybės patarėjas Lietuvos delegacijai taip pasakė: „Rusijai labai svarbu

ginti už Rusijos ribų gyvenančių rusų politines ir kitokias teises. Jeigu ji to nedarys, tai Rusijos prezidento pozicijos labai silpnės“. O kariuomenės išvedimas tikrai žodžiais vyksta. Kuomet buvo svarstomas Rusijai ekonominės pagalbos teikimas, tai kongresmanas Richard Durbin parengė projektą, kad pagalba būtų surišta su rusų kariuomenės išvedimu. Panašus projektas buvo įneštas ir į Senatą.

Bet, kaip jau žinome, po diskusijų viskas buvo atskiesta. Ir tas kariuomenės išvedimo klausimas vienus metus nebus taikomas. Didelis mūsų draugas senatorius Alfonse D'Amato, kuris lankėsi Chicagoje, Balzeko lietuvių kultūros muziejuje padarė pranešimą. Jis taip pasakė: „Administracijoje yra labai mažai tokių, kurie norėtų reikalą suprasti. Taip pat Kongrese ir Senate „nenori sulti laivo“. Vis vadovaujamasi principu, kad nereikia kenkti. Pirmiau nenorėjo kenkti Gorbačioviui, o dabar Jelcinui. O reikia spausti. Rusų generalai nieko nepaiso: „Niekas mums nepasakys“. Buvo padaryta klaida, kad kariuomenės ištraukimas nebuvo sujungtas su ekonomine pagalba“. Pradėdamas šį rašinį, paminėjau, kad Rusija nepasikeitė. Gerai atsimename, kad Gorbačiovas viena sakė, o kita darė. Dabar tą patį ir Jelcinas daro. Be to, atrodo, kad jis ne tik generalų, bet net ir valdžios pareigūnų nebet kontroliuoja, nes jų kalbos visai skiriasi nuo to, ką Jelcinas sako. Generalas Lebedis „Pravdžio“ duotame interviu taip sako: „Moldovos pusėje kariauja snaiperiai iš (atkreipti dėmesį – J.Ž.) Baltijos šalių. Rusijos Parlamento Respublikos Tarybos pirmininkas Nikolajus Riabovas: Baltijos valstybių „rusakalbių“ gyventojų atžvilgiu Rusija iki šiol „užėmė santūrią poziciją“, tačiau Baltijos šalių atstovams „kuluaruose ne kartą buvo pasakyta, kad rusakalbiai gyventojai neiškęs tokio žmogaus teisių spaudimo ir imsis ryžtingų veiksmų“. Tai toks jų pasikeitimas!

Kariuomenės atitraukimas irgi ore pakibo. Visi jų pasisakymai vienas kitam prieštarauja. Visokios pasakos apie butų stoką tėra tik dūmų uždanga. Kuomet vieni kalba apie butų stoką, kiti dairosi karinių bazių. Admirolas Vladimir Černavin duotame pasikalbėjime pasakė: „Laivynas, esantis Baltijos jūroje, joje ir pasiliks. Jis tikisi gauti bazes Taline, Liepojoje ir kitose vietose“. Admirolui būtų nepatogu meluoti, kad laivynui nėra butų, tad daugiau atvirai pakalbėjo, kad „ieško bazių“. Tai toks karinių pajėgų atitraukimas! Toks admirolas pasisakymas aiškiai parodo, kad Rusija nori likti Baltijos jūroje dominuojanti pajėga. Tad žinant jos norus ir Karaliaučiuje vykdomus pasirengimus, reikia būti naiviams, kad jų pasitraukimu tikėtume. Be tarptautinio spaudimo jie nepasitrauks. Bet kaip galime kitus įtikinti dėl esamo pavojaus, kol patys nematome rusišką „Trojos arklio“, kuriuo yra virtęs Karaliaučiaus kraštas – Baltijos erdvė! Kol ta žaidžia bus, tol negalima stambesnių Vakarų investicijų tikėtis.

J.Ž.

IŠEIVIJOS VEIKLOS KOORDINACIJA

VYTAUTAS J. BIELIAUSKAS

Neseniai įvykusiame PLB VIII seime tarp kitų klausimų buvo svarstoma ir PLB ateitis. Ten buvo iškeltas klausimas, ar vis tebereikia PLB dabar, kai Lietuva yra atstatiusi savo valstybę. Buvo keliamas klausimas, ar nebūtų paprasčiau kiekvieno krašto Bendruomenės turėti tiesioginius santykius su Lietuva ir tuo būdu visas savo problemas spręsti patiems. Seimo atstovai priėjo aiškiai išvada, kad toks „partizaniskas“, nekoordinuotas darbas ne tik sumažintų išėivijos efektingumą, bet taip pat galėtų sudaryti tam tikrą komplikaciją Lietuvos vyriausybės ir parlamento organams.

Niekas neabejojo, kad įvairūs kraštai turės ir toliau, kaip turėjo ir ligi šiol, tiesioginius ryšius su Lietuva specialiu projektu vykdymui, bet vis dėlto buvo prieta išvada, kad didesniems projektams būtina reikėtų jėgų koordinacijos, kurią turėtų atlikti PLB valdyba. Dėl to seimas nutarė PLB egzistenciją tęsti ir dargi ją net stiprinti. Visų kraštų atstovai, dalyvavę seime, išrinko naują PLB valdybą ir ipareigojo ją tęsti PLB statutuose numatytą darbą. Seimas praėjo gana darini nuotaika ir buvo tikrai vertingas ir turinčias. Šia proga tenka pastebėti, kad gausiausias balsuotojų teises turinčiųjų buvo iš JAV (iš 141 atstovo JAV turėjo 49). Taigi JAV Lietuvių Bendruomenė turėjo daug lemiamos įtakos ir į sprendimų priėmimą ir į naujos valdybos rinkimus. JAV LB delegacija sutiko su kitomis delegacijomis, kad PLB yra reikalinga ir kad jos koordinacinis darbas yra būtinas.

Tiesa, dar prieš PLB seimą JAV LB valdyba buvo mums pranešusi, kad ji planuoja šią vasarą suruošti Lietuvoje Birštone JAV „bendruomenininkų“ suvažiavimą, kurio tikslas būtų buvęs aplankyti Lietuvą ir susipažinti ten su kai kuriais parlamentarais ir vyriausybės nariais. Kadangi tai buvo daroma tik JAV LB valdybos iniciatyva ir tik Amerikos lietuviams, tai PLB valdyba ir ši reikalą neįsijungė. Tada buvo tik atkreipti dėmesys į rugpjūčio mėn. vykstančią tradicinę Europos Lietuvių studijų savaitę su prašymu vengti datų susikryžiavimo.

Netrukus po seimo pasirodė

laikraščiuose skelbimai, kviečiant visus keliauti jau į studijų savaitę, ruošiamą JAV LB valdybos ir LR Aukščiausiosios tarybos (parlamento). Greit po to paaiškėjo, kad Birštone „studijų savaitės“ datos buvo lygiai tos pačios kaip ir Europos Lietuvių studijų savaitės. Tuo būdu vieniems ir kitiems ruošėjams teko pasidalyti atvykstančiais iš JAV, nes abiejose vietose tuo pačiu metu nebuvo galima dalyvauti. Po to taip pat paaiškėjo per spaudą, kad Birštone įvykis buvo ruoštas „Sanryšos“ pagalba ir kad jį buvo taip pat pakviesti išėivijos atstovai iš kitų kraštų, ypačingai iš kraštų, kurie anksčiau priklausė Sov. S-gos orbitai. Spauda rašė, kad dalyvavo atstovai iš 14 kraštų. Tai jau gana įdomus dalykas, bet ką visa tai reiškė?

Kaip daugeliui yra žinoma, vadinama „Sanryša“ buvo įkurta „Tėviškes draugijos“ prieš apie 2½ metų. Jos tikslas buvo pirmiausia sujungti visas Lietuvos Bendruomenes, kurios tuo metu pradėjo kurtis buv. sovietų satelitų kraštuose, o vėliau taip pat nuo buvusios Sov. S-gos atsiskyrusiose šalyse. Atrodo, 1938 m. grįžo į Čekoslovakiją. 1958 m. Maskvoje baigė aukštąją partijos mokyklą. 1968 m. tapo Čekoslovakijos komunistų partijos sekretorium ir ryžosi įvesti reformas, žinomas „Prahos pavasario“ vardu. Jis ėmėsi pertvarkyti rinką, sušvelnino spaudos cenzūrą ir darė kitas nuolaidas, kurios nepatiko Sovietų partijos šulams. Į tas reformas sovietai reagavo, įvesdami raudonosios armijos ir jos satelitų kariuomenę į Čekoslovakijos teritoriją. Tas bausis laikotarpis tęsėsi 20 metų.

A. Dubčekas dėl savo didelio populiarumo nebuvo areštuotas, bet laikinai paliktas pareigose. 1969 m. rugšėjo mėn., užuot būtų patrauktas atsakomybėn už kontroliuotą veiklą, pasiūstas ambasadorium į Turkiją. Komunistai tikėjosi, kad šis, kaip jie vadino „dešiniojo sparno oportunistas“, pasitrauks į užsienį. Bet jis nepasitraukė. Tada buvo iš Turkijos atšauktas ir buvo duotas darbas Slovakijos miškų žinyboje, kur jis dirbo, iki sulaukė pensijos.

A. Dubčekas gyvena Bratislavos kalvose. Iš jo namų atsiveria puikūs miesto ir Dunojaus upės vaizdai. Praėjusiais metais mirus žmonai, dabar jis tenai gyvena vienas. Iki 1987 m. kai-

valdybos vykdyti savo darbą PLB ribose? Manau, kad taip. Tai kodėl visa tai įvyko? Kodėl buvo supykinti Europos Lietuvių studijų savaitės ruošėjai, kurie sakė, kad iš jų „ne tik datos, bet ir vardas („Studijų savaitė“) buvo „atimtos“? Kodėl buvo padarytas sumaišymas buv. rytų kraštų Bendruomenių? Jų pirmininkai dalyvavo taip neseniai PLB seime, o dabar ir vėl į lyg kokį kitą „seimą“ buvo sukviesti. Tiesa, daugiausia LB pirmininkai dalykų suprato ir net nedalyvavo, bet ten dalyvavo „Sanryšos“ pakviesti, tie, kurie dėl savo krašto LB turi vienokių ar kitokių nepasitenkinimų. Be abejo, tai buvo aiškus senojo režimo mėginimas skaldyti išėivius ir kelti nepasitenkinimą.

Šis įvykis labai aiškiai parodė faktą, kad išėivijai reikia koordinuoti savo darbus ir savo santykius su Lietuva. Be abejo,

čia viskas įvyko be jokios blogos valios, gal per didelio entuziazmo kai kurių JAV LB valdybos narių, kurie irgi yra nauji bendruomeniniai darbe ir kurių patyrimas santykiuose su Lietuva yra gana ribotas. PLB valdyba vis dėlto jau turi gana rimtą daugiau kaip ketverių metų patirtį, kuria ji mielai galėtų pasidalinti su kraštų valdybomis. Bet vis dėlto reikia tuo naudotis, o ne galvotrukčiais savo iniciatyvą naudoti, kuri ir su geromis intencijom gali „košes privirti“. Dabar PLB valdyba turi savo atstovą dr. Petrą Lukoševičių Vilniuje, kuris ten jau vadovauja PLB įstaigai. Tai yra didelis laimėjimas visi išėivijai ir juo reikia visiems džiaugtis. Ši įstaiga gal duos irgi naujų galimybių koordinaciniam darbui, kuris yra labai svarbus ir naudingas PLB uždavims.

reikalinga žmonėms, siekiant geresnio demokratinio savo poreikių tenkinimo. Paklaustas dėl Čekijos ir Slovakijos atsisakymo, jis aiškino, kad turėtų būti bendra sienų apsauga, kariuomenė, bankai, muitai ir mokesčiai, taip pat suderinta užsienio politika. Taigi tam tikri ryšiai turėtų būti išsaugoti. Čekų lyderiai tvirtina, kad turėtų būti federacija, kaip buvo anksčiau arba nieko. A. Dubčekas nuomone, jeigu tam tikri ryšiai bus išsaugoti, tai lieka viltis ateičiai, nes retai atsitinka, kad tokia sąjunga iširtų.

Slovakai savo tautinį identitetą pradėjo prieš tūkstantį metų, siekdami autonomijos. Toks siekimas buvo ir 1918 m., kai Čekoslovakijos respublika buvo įsteigta. 1939 m. Čekoslovakija buvo padalinta į nacių (Bohemijos, Moravijos) protektoratą ir Slovakų nepriklausomą valstybę. Pažymėtina, kad šalia Jugoslavijos, Slovakijoje buvo didžiausias pasipriešinimas naciams.

Ar buvę partiečiai turėtų būti izoliuojami?

KAIP GYVENA A. DUBČEKAS

IGNAS MEDZIUKAS

Plačiau pagarsėjęs „Prahos pavasario“ autorius Aleksandras Dubčekas gimė 1921 m. Slovakijoje. Dar vaikas su tėvais buvo išvykęs į Sovietų Sąjungą. 1938 m. grįžo į Čekoslovakiją. 1958 m. Maskvoje baigė aukštąją partijos mokyklą. 1968 m. tapo Čekoslovakijos komunistų partijos sekretorium ir ryžosi įvesti reformas, žinomas „Prahos pavasario“ vardu. Jis ėmėsi pertvarkyti rinką, sušvelnino spaudos cenzūrą ir darė kitas nuolaidas, kurios nepatiko Sovietų partijos šulams. Į tas reformas sovietai reagavo, įvesdami raudonosios armijos ir jos satelitų kariuomenę į Čekoslovakijos teritoriją. Tas bausis laikotarpis tęsėsi 20 metų.

A. Dubčekas dėl savo didelio populiarumo nebuvo areštuotas, bet laikinai paliktas pareigose. 1969 m. rugšėjo mėn., užuot būtų patrauktas atsakomybėn už kontroliuotą veiklą, pasiūstas ambasadorium į Turkiją. Komunistai tikėjosi, kad šis, kaip jie vadino „dešiniojo sparno oportunistas“, pasitrauks į užsienį. Bet jis nepasitraukė. Tada buvo iš Turkijos atšauktas ir buvo duotas darbas Slovakijos miškų žinyboje, kur jis dirbo, iki sulaukė pensijos.

A. Dubčekas gyvena Bratislavos kalvose. Iš jo namų atsiveria puikūs miesto ir Dunojaus upės vaizdai. Praėjusiais metais mirus žmonai, dabar jis tenai gyvena vienas. Iki 1987 m. kai-

mynai buvo pripratę matyti, kad jo namai visą laiką buvo sekami slapstosios policijos. Toks režimas jį buvo daugelį metų izoliavęs nuo draugų ir kitų lankytojų. Tik 1987 m., M. Gorbačioviui apsilankius Čekoslovakijoje, sekimas panaikintas.

A. Dubčekas, dabar 71 metų, yra patyręs valstybininkas. Jis yra išjūgęs į socialdemokratų partiją. Jo šypsena matyti visur ant reklamų, pavaizduojančių rožių puokštę kaip šios partijos simbolį, su žūkiu: „Aš esu su jumis, būkite su manimi“. Kai kas yra pastebėjęs, kad tai simbolizuoja 1968 m. socializmą su žmonišku veidu.

A. Dubčekas nuostabiai išgyveno du dešimtmečius, veikiamas įmirtusios partijos propagandos, nesusetepęs ir nepadaręs nuolaidų, nors kai kas jį kaltina naivumu ir silpnumu, sovietams Čekoslovakiją okupavus. 1989 m. kilus revoliucijai, jo vardas atgavo buvusią magiką. Prahoje Šv. Vencėslavo aikštėje jis stovėjo kartu su Vaclavu Haveliu ir girdėjo, kai minia jo vardą nuolat kartojė. Tai buvo matoma ir televizijoje.

Santykiai tarp čekų ir slovakų

Klausinėjamas žurnalistų, A. Dubčekas pasakė, kad politiniai pasikeitimai atidarė kelią ir ekonominėms reformoms, kurios apima butų parūpinimą, laisvą keliavimą ir visa tai, kas

IŠPAŽINTIES PASLAPTIS

NOVELĖ

J. VIZBARAS-SŪDUVAS

2

– Matau, kad remiate mane „prie sienos“, kaip paprastai sakoma. Nekalbėti nieko – būtų lyg nedėkingumo žestas, nepagarba svetingiems šeiminiškams, išsiskyrimas iš šios taip mielos draugijos. Bet ką aš, kaip dvasiškis, galėčiau jums papasakoti?... – susimąstė kunigas, žvelgdamas į garuojančios kavos puoduką.

– Kokį nuotyki, atsitikimą iš lietuvių-lenkų santykių jūsų parapijoje ar lenkų dvare. Juk bažnyčia ir dvaras Vilnijos šlėktų buvo veik neskiriami, – ragino kunigą ir šeiminišką Gediminas.

– Gerai... Pagaliau suradau atmintyje užsilikus vieną atsitikimą iš parapijos dvaro netolimos praeties. Bet gal jį ir netiktų pasakoti šioje taip linksmoje draugijoje, nes pasakojimas bus ilgokas, o jo pabaiga skaudžiai tragiška, taigi, ar turėsite kantrybės jį išlausyti?

– Linksmumo, juoko, manau, turėjome ir su kaupu. Gyvenimas, ypač mūs tautai, tai sklindina skausmų taurė. Nežinau, kas nenorėtų, kam nepatiktų paklausti ir liūdnesnių įvykių? – kalbėjo daktaras Arūnas, visus peržvelgdamas.

– Norime... prašome, kunige Justinai, jūsų ir pamokslai tokie turiningi, įdomūs, – pritarė visos moterys.

– Pasakojimą čia pavadinsiu „Išpažinties paslaptis“. Niekada ir niekur jo nesu pasakojęs. Netolimos praeties atsitikimas yra tikras ir gyvenimiškas, ne mano fantazijos kūrinys, palikęs ir mano butyje neišdildomą atminimą.

– Bus tikrai įdomu... Jau patirau pavadinimas intriguoją, – suplojo rankomis ponias Butas. – Juk tik išpažintyje žmogus atskleidžia slapčiausias savo sielos gelmes.

– Negalvok, miela ponias, kad išduosiu išpažinties paslaptis? Tai būtų šventvagystė... Neduok Dieve, oi nei! Įvykis, kurį, kaip minėjau, pasakosiu, yra jau praetis. Visi jo dalyviai seniai yra mirę. Mirusių būvę darbai ir žygiai yra istorija. Ji jau ne paslaptis, – ryžtingai tvirtino kunigas, atsilodamas minkštasiuolyje.

– Baigęs Vilniaus dvasinę seminariją ir gavęs kunigo šventinimus, 1928 metų vasarą, kaip lietuvis, tuometinio Vilniaus vyskupo Jalbzykowskio buvau paskirtas vikaru ir tolimo užkampio Butrimonių parapiją, Lydos apskrityje. Po pirmicinių mišių Švenčionių bažnyčioje, kur buvo susirinkę visi giminės, išvažiavau dvim savaitėms poilsinių atostogų į Melagėnų kaimą pas tėvus. Tačiau po keleto dienų gavau iš vyskupijos kanceliarijos laišką, kad nutraukčiau atostogas ir skubiai vyčiau į paskyrimo vietą Butrimonyse, nes parapijos klebonas kun. Vaičekowskis staiga mirė ir parapija liko be kunigo. Kaip vėliau patyriau, Butrimonių bažnyčia buvo Beniakių parapijos filija. Jos klebonas, kun. Vaičekowskis, buvo senas, ligotas ir nepajėgė atlikti pastoracinio darbo plačioje kelerių tautybių parapijoje. Nujauciau, jog lenkiška Vilniaus diecezijos vadovybė ir skyrė mane lojalumo išbandymui. Susidėjęs lagaminėli, tėvo nuvežtas į Švenčionių stotį, traukiniu išvažiavau Lydos kryptimi.

Beniakių stotyje manęs jau laukė Butrimonių dvaro bricėlė ir parapijos palydovas. Nuo stoties iki Butrimonių bažnytkaimio 12-kos kilometrų kelio teko važiuoti pamiškėmis, krūmuotomis pievomis, aplenkiant pelkes, mažus ežerėlius. Vietovė graži, bet nuošali, toli nuo didžiųjų kelių, didžiosios Rūdninkų girios vakarinis pakraštis. Šen bei ten pakelyje stovėjo ūkininkų mažutės sodybėlės apsuptos sodelių. Butrimonių dvarą prie Šalčios upės (kairysis Merkio intakas) pasiekėme jau temstant. Dvaro vienaaukštis, raudonų plytų rūmas stovėjo dideliame parke, per kurį vingiavo Šalčia. Parkas ėjo iki pamiškės. Prie rūmų mane sutikęs dvaro savininkas, baronas Šroederis, pakvietė pasilikti dvare vakarienei ir nakvynei. Tuo buvo patenkinti ir mano palydovai, nes klebonija miestelyje po klebono Vaičekowskio mirties nebuvisi pilnai sutvarkyta. Ką gi, su dėkingumu priėmiau barono pakvietimą, nes kito pasirinkimo neturėjau, atsidūręs svetimioje vietoje. Stotyje susitikimas su palydovais buvo tik formalus. Jie žinojo, kad esu litvinas ir didelių simpatijų man nurodė. Iš jų sužinojau, kad miręs klebonas palaidotas jo gimtoje Lydoje. Butrimonyse išklebonavęs veik dvidešimt metų. Būvęs labai sėslus, nemėgęs keliauti, nebent tarnybiniu reikalu. Aistringas medžiotojas ir žūklautojas, o parapijos aplinka tam yra ideali – daugybė upelių, ežerų. Paskutiniaisiais metais sirgęs širdimi, mirė miegodamas. Kalbėjoms tik lenkiškai ir jokių parapijinių problemų nelietėme. Tačiau aš išvykdamas jau buvau girdėjęs, kad kun. Vaičekowski lietuvių nemėgo, bažnyčioje jiems net lietuviškai giedoti ir kalbėti buvo uždraudęs.

(Bus daugiau)

Taktas yra dovana laimėti ginčą, neįsigyjant priešų.

H. W. Newton

Žmogus pilnas savęs yra visada tuščias.

G. Regismanset

AMERIKA IR TARPTAUTINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Prie Amerikos ambasados Vilniuje. Iš kairės: JAV LB krašto valdybos pirmininkas Vytautas Maciūnas, ambasadorius Darryl Johnson, krašto vald. vicepirm. Ingrida Dublinė, ambasadoriaus pavaduotojas Algis Rimas ir LB vicepirm. Jonas Vainius.

Prieš ketverius metus, kai George Bush tebebuvo JAV viceprezidentas ir tikėjosi laimėti rinkėjų simpatijas, savo rinkiminėje kampanijoje žadėjo dirbti ir rūpintis, kad pasaulyje įsigalėtų taika, kad tautos gerbtų viena kitą, dirbtų visos žmonijos gerovei, laikytųsi visų žmoniškumo įstatų bei principų ir respektuotų savo planetos ekologiją. Amerikiečiai noriai tikėjo gražiais žodžiais, nes jie žadėjo geresnę, ramesnę ir saugesnę ateitį. George Bush buvo išrinktas.

Tačiau, kaip paprastai iš politikų lūpų, žodžiai liko tik žodžiais, o dabar, vėl artėjant prezidento rinkimams, pradėdame girdėti daug pažadų, daug gražių žodžių ne tik iš respublikonų, bet ir iš demokratų partijos kandidatų. Iki rinkimų dienos mes tų žodžių tiek girdėsime, kad bus sunku atskirti tuščių žodžių nuo tikrovės ar nuo realiai įgyvendinamų projektų.

Tikima, kad, rinkimams praėjus, ši kartą Amerika tikrai pasuks pažangos keliu. Amerikiečiai norėtų turėti prezidentą, kuris tvirtai paimtų valdžią ir rankas ir vadovautų ne tik savo krašto vyriausybei, bet taip pat padėtų įgyvendinti tvarką bei ramybę visame pasaulyje, kuriame šiandien siaučia smurtas ir chaosas. Tiesa, pasibaigę šalies karas ir Sovietų Sąjungos grėsmė, bet atsirado daug neramumų ir pavojingų bruzdėjimų, kurie netramdomi gali išsiliepsnoti didesniu mastu.

Yra daug veiklos kelių, kurie sustiprintų tarptautinį bendradarbiavimą ir sukurtų darbingą, taikią atmosferą tarp atskirų kraštų. Tačiau naujasis JAV prezidentas galbūt pirmiausia turėtų apsidairyti „savo kieme“ ir pradėti tą pasaulinį bendradarbiavimą nuo Amerikos. Pastaraisiais metais ji dažnai kaltinama, kad taiko kitiems

kraštams taisyklės, kurių pati nesilaiko. Amerikos „apsilenkimas“ su tarptautinės teisės įstatymais nedaro garbės jai pačiai ir nekelti užsienio pasitikėjimo, kai reikalaujama, kad kiti kraštai tų įstatymų laikytųsi.

Nelabai seniai JAV Vyriausias teismas pasiūlė patariamąjį sprendimą, kad Amerika turi teisę pagrobti kito krašto piliečius jų pačių valstybėje, jeigu tie nusikalta Amerikos įstatymams. Tokie nusikaltėliai būtų parsivežami į Ameriką ir teisiškai. Turbūt niekas nesutiktų, kad tai geras elgesys, nes ir kitų kraštų vyriausybė gali panašiai elgtis. Sakykime, jeigu amerikietis nusikalsta Vokietijoje, tai vokiečių saugumas gali atsiųsti savo žmones į Ameriką, nusiųskiantį slapčia pagrobti ir išsivežti į Vokietiją teismui. Kaip galėtų jaustis bet kuris Amerikoje gyvenantis ir jos piliečiu tapęs politinis pabėgėlis, jeigu buvusios tėvynės saugumas turėtų teisę jį persekioti ir šiame krašte? Tik prisiminkime mūsų ir visų amerikiečių pasipiktinimą, kai Amerikos laivyno vadovybė atidavė sovietams iš jų laivo mėginimus pabėgti Simą Kudirką.

Amerika taip pat iki šiol nėra ratifikavusi tarptautinių žmogaus teisių sutarčių, kurios smerkia ir rasines diskriminacijas, ir moterų teisių pažeidimus.

Amerika yra beveik vienišas, turintiems interesų ieškoti naftos ar kitų gamtos turčių jūrų dugne. Iki šiol per daug entuziazmo šiam projektui nepareidė nei JAV, nei kai kurie kiti kraštai. Tvirtas ir pozityvus Amerikos pasisakymas padėtų ir kitiems teisiamai apsispręsti.

JAV prastai pasirodė ir praėjusią vasarą vykusioje Rio de Janeiro Žemės apsaugos konferencijoje, kai atsisakė pasirašyti susitarimą, kad būtų apsaugota planeta nuo vadinamojo „šiltnamio efekto“. Be Amerikos vadovavimo arba bent tvirtų užsiangazavimų ir paramos Rio konferencijos nutarimams bei siūlymams gali likti tik žodžiai popieriaus lape.

Galbūt surišta su Žemės apsauga yra ir tarptautinis gamtos turty iš jųros dugno kasimo įstatymas, suprojektuotas JT Jūros išatymų įsipareigojimų vykusioje 1982 m. Pagal šį nutarimą turėtų būti nustatytos nesulaužomos taisyklės, galio-

jančios visiems pasaulio kraštams, turintiems interesų ieškoti naftos ar kitų gamtos turčių jūrų dugne. Iki šiol per daug entuziazmo šiam projektui nepareidė nei JAV, nei kai kurie kiti kraštai. Tvirtas ir pozityvus Amerikos pasisakymas padėtų ir kitiems teisiamai apsispręsti.

Jungtinių Tautų sesijų protokoluose daug kartų paminėta ir priminta, kad JAV šiai tarptautinei organizacijai skolingos daug milijonų dolerių del nario mokesčio ir kitų skolų ignoravimu. Atrodo visiškai nesuprantama, kad turtingiausia pasaulio valstybė nevykdo savo pagrindinių finansinių įsipareigojimų, kai JT šiuo metu tapo viso pasaulio „policininku“ ir parama reikalinga kone kiekviename žemyne. Kaip JAV gali reikalauti įsipareigojimų vykdymo ir

pagalbos Jungtinių Tautų politikai iš kitų kraštų, jeigu pati neatlieka savo dalies.

Amerika savo užsienio politiką turi remti tarptautinio įstatymo respektavimu ir jo nutarimų vykdymu. Beveik 40 metų, iki pat prez. Ronald Reagan laikų, vienoki ar kitoki pasaulio valstybių skundai prieš Ameriką būdavo sprendžiami Pasaulinio teismo. Amerika tiems sprendimams (su tam tikrais rezervais) pakludavo. Ši praktika turėtų būti grąžinta į JAV politiką, nes čia taip pat pasireiškia stiprus užsiangazavimas bendradarbiauti tarptautinėje plotmėje. Amerika nėra specialiai privilegijuotas kraštas ir turi laikytis tų pačių tarptautinių taisyklių, kaip ir kitos šios planetos šalys.

Pasitikėjimas įstatymu, besąlyginis žmogaus teisių remimas ir palaikymas, įsitikinimas, kad tiesa turi triumfuoti virš melo, visuomet buvo tvirtas Amerikos identiteto pagrindas pasaulio akyse. Šio identiteto sąvoka buvo įsitikinė ir patys amerikiečiai, daug kartų pademonstravę visos tautos paramą skriaudžiamiesiems arba pasipiktinimą skriaudėjais. Jeigu kuris būsimų prezidentų rinkimų kandidatas tvirtai atsistotų šių pagrindinių žmogaus teisių ir teisingumo principų pusėje, Amerikos balsuotojų prielankumas ir balsai jam būtų užtikrinti.

UNIVERSITETAS PIRKS ŽEMĘ

Illinois universiteto patikėtinių taryba šią savaitę vienbalsiai pritarė pasiūlymui nupirkti visą likusią buvusios Maxwell turgavietės žemę ir ją pavartoti universiteto praplėtimui. Vietovė yra tarp Halsted, Roosevelt ir 14-tos gatvių. Į ją įeina ir Maxwell gatvė, kurioje ilgus metus sekmadieniais buvo prekiaujama atvirame ore.

BENDRUOMENĖS TARYBOS SESIJA

JAV Lietuvos Bendruomenės Tarybos metinė darbo sesija įvyks 1992 rugsejo 26-27 dienomis Clevelande ir ją globos LB Ohio apygardos pirmininkas Pranas Joga su savo valdyba. Darbotvarkėje, šalia Krašto valdybos ir LB institucijų pranešimų bei einamųjų reikalų, daug laiko bus skirta svarstymams, kaip išsivija gali bendradarbiauti ir padėti Lietuvai, o Lietuva – išsivijai. Bus kalbama apie paramą Lietuvos ekonomijai ir mokslui, apie kultūrinius ateities ryšius ir darbus, apie rusų kariuomenės išvedimą, apie Lietuvos pagalbą išsivijus švietimui, jaunimui ir lietuvių stiprinimui, apie LB veiklos prioritetus bei konkrečius darbus ir jų finansavimą.

Sesija vyks Cleveland Hilton South viešbutyje (6200 Quarry Lane, Cleveland, Ohio 44131), jos posėdžiai prasidės kiekvieną dieną nuo 9 val. ryto ir šestadienį tęsis iki 10 val. vakaro, o sekmadienį iki 5 val. po pietų.

JAV LB Tarybą sudaro 68 nariai, jai vadovauja trejiems metams rinktas nuolatinis 5 asmenų prezidiumas: pirmininkas Vytautas Kamantas, vicepirmininkai dr. Vytautas Narutis ir Birutė Vilutienė, sekretorės Gražina Kamantienė ir Svajonė Kerelytė. Prezidiumo adresas yra 1059 Maple Grove Drive NW, Grand Rapids, MI 49504-3835, telef. 616-791-7333, faksas 616-791-7888.

Laiškas

Aprašydamas savo išpūdus iš lankymosi Lietuvoje, Jonas Daugėla užsimena ir apie „vieno mūsų Chicago žymaus išsivijios politikos pareiškimą, kad jis nekandidatuoja į Lietuvos prezidentus“. (Draugas, rugpjūčio 27). Anot jo, „jei jau kada kas prie kavos puoduko ar alaus bokalo ir pasiūlė jo kandidatūrą...“ Tačiau šio Chicago veikėjo – Valdo Adamkaus – kandidatūra iškilo ne dėl to, kad ją būtų pasiūlius kuri partija ar grupė. Ji paaiškėjo po rimtų institucijų, mokslinių būdų pravedė Lietuvos žmonių apklausinėjimų.

Vieną tokį apklausinėjimą šių metų sausio 25 - vasario 3 d. pravedė Lietuvos radijo ir televizijos sociologinių tyrimų skyrius. Kaip nurodoma, penkiuose didžiausiuose Respublikos miestuose ir 35 rajonuose buvo apklausti 1239 žmonės. Jų visuma atitinka Lietuvos gyventojų modelį pagal požymius, kurie daugiausia lemia visuomenės nuomonės skirtumus.

Apklausoje buvo pateikta daug įvairių klausimų apie Lietuvos politiką, deputatus, partijas. Jų pabaigoje buvo ir toks: „Kas galėtų būti Lietuvos prezidentas, jeigu jis būtų renkamas dabar?“ Atsakė 73,2 procentai apklaustųjų. Jų nuomonė tokia procentais: V. Landsbergis – 46,5, A. Brazauskas – 32,2, G. Vagnorius –

14,8, K. Antanavičius – 11,7, V. Adamkus – 10,3, E. Vilkas – 9,0, K. Motieka – 8,7, R. Ozolas – 6,7, K. Prunskienė – 5,6 ir J. Paleckis – 5. Taigi V. Adamkus pateko į penktą vietą, pralenkęs kitus žymius politikus. Pranešime pažymėta, kad atsakymuose buvo paminėtos 64 politikų pavardės.

Anketoje taip pat buvo prašyta nurodyti ne daugiau kaip trijų politikų pavardes, kuriuos laiko tinkamiausiais būti Lietuvos prezidentu, įrašant labiausiai tinkamąjį pirmuoju. Procentais taip atsakė: V. Landsbergis – 32,5, A. Brazauskas – 20,8, V. Adamkus – 5,5, G. Vagnorius – 3,4, K. Antanavičius – 3,4. Taigi, Adamkus tapo trečiuoju po dviejų žymiausių Lietuvos veikėjų.

Kovo mėnesį panašią apklausą atliko Vilniaus universiteto sociologijos laboratorija. Į

klausimą: „Už kurį iš šių politikų jūs balsuotumėte, jei jie būtų iškelti kandidatais prezidento rinkimuose“, procentais taip buvo atsakyta: V. Landsbergis – 31, A. Brazauskas – 19, V. Adamkus – 10, K. Antanavičius – 9, E. Bičkauskas – 4, R. Ozolas – 3, K. Prunskienė – 1, Už nė vieną – 10 ir neatsakė – 10. Taigi ir šio apklausinėjimo metu V. Adamkus vėl patkeko į trečią vietą, po Landsbergio ir Brazausko.

Tokia yra Lietuvos žmonių nuomonė apie V. Adamkų, palyginti su kitais Lietuvos ir išsivijios politiniais veikėjais. Įdomu, kad jis susilaukė tokio įvertinimo, negyvendamas Lietuvoje ir nedalyvaujamas jokių partijų ar politinių grupių veikloje. Todėl jam J. Daugėlos kaltinimas neturi jokio pagrindo.

Juozas Vitėnas

JAV LB krašto valdybos pirmininkas Vytautas Maciūnas Vilniaus aerodrome kalba televizijos programai „Panorai“, šalia – jį sutikusi JAV LB krašto valdybos vicepirmininkė Ingrida Dublinė. Nuotr. A. Sutkaus

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sažiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas **veikt**
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartmentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

REAL ESTATE

BELL-BACE REALTORS
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629
(312) 778-2233

INCOME TAX — INSURANCE

- Namų pirkimas ir pardavimas
- MLS kompiuterių ir FAX pagalba
- Veltui namų įvertinimas
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- **Visi agentai kalba lietuviškai**
- Nuolaida pensininkams

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio įpas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Vilniaus vakarinėje dalyje, pagal individual. projektą, priimamas užsakymas gyvenamo namo statybai. Rašykite: **Bajerčius, Zabo 1/42-129, Vilnius, Lithuania, tel. 45-51-93.**

Moving — Kraustymas

Profesionalus patarnavimas priemonėmis kainomis. Jums patogiu laiku. Draudimas garantuotas. Kreiptis: **Vytautas tel. 312-436-5219 Gediminas: tel. 312-925-4331**

HELP WANTED

TELECOMMUNICATIONS MANAGEMENT

International telecommunications company seeks Financial and Marketing Directors for its existing subsidiary in Lithuania. Financial or Marketing experience, knowledge of telecommunications systems, and fluency in English and Lithuanian languages are requirements. The positions are based in Vilnius.

Rush your resume in both English and Lithuanian to:

J. Hariton
5772 Sierra Casa
Irvine, California 92715

Lenkų Okupacijoje ir Jų Kalėjimuose

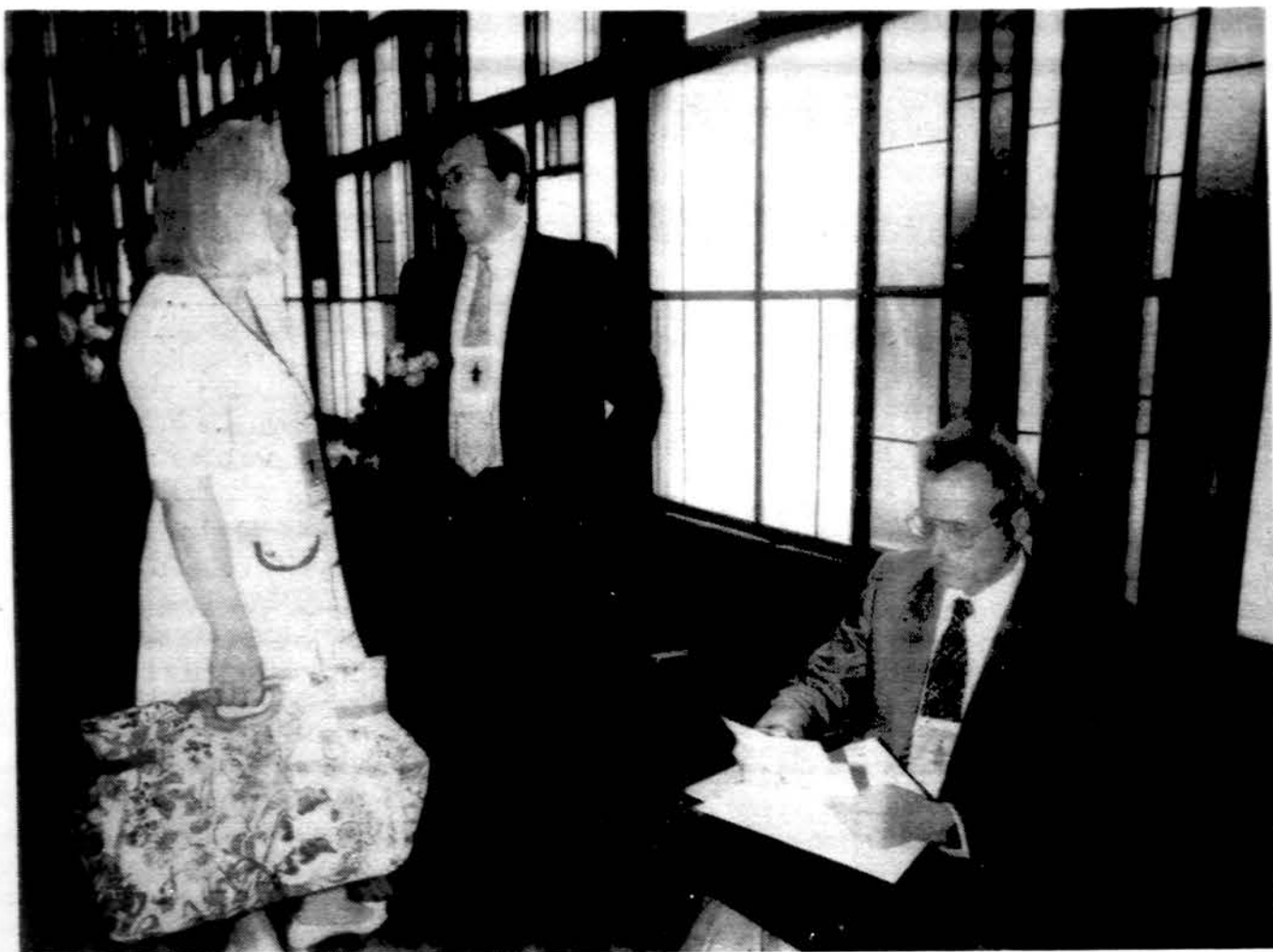
Povilas Potkevičius

Šioje 187 psl. knygoje vilnietis autorius aprašo savo gyvenimo tarpsnį, praleistą lenkų okupuotoje Lietuvos dalyje ir 8-rius metus kalėjimuose. Kaina su persiuntimu 9.50 dol. LL. gyv. dar pridėda 64 ct. valstijos mokesčio. Visą mums siųsti „Draugo“ adresu.

RUSSIAN ARMY LEAVE LITHUANIA NOW!

Lipnukas yra spalvotas, dydis 15" x 3 3/4", tinka lipinti ant mašinų, namų langų ir kitur. Kaina su persiuntimu 2.50 dol. LL. gyv. dar pridėda 16 ct. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti „Draugo“ adresu.

Konferencijoje Birštone susitikę JAV LB krašto valdybos vicepirmininkai Ingrida Bublėnė ir Jonas Vainius, šalia sėdi AT pirmininko pavaduotojas B. Kuzmickas.

Nuotr. A. Sutkaus

BALSAVIMŲ PAINIAVOSE

Buvo laikas, kai dėl kandidato pasirinkimo rinkimuose okupuotoje Lietuvoje galvos nereikėjo sukti. Pats ar per kitą pabalsuoti už komunistų partijos nurodytą kandidatą, ir pareiga „socialistinei tėvynei“ atlikta. Dabar jau kitaip: spalio 25 rinkimuose varžysis daug partijų, daug visuomeninių, socialinių organizacijų, daug kandidatų.

Pirmojo pasaulinio karo metu ir po karo gimę lietuviai, atsidūrę demokratiniuose Vakaruose, nebuvo paruošti piliečio atsakomybei valstybės gyvenime, nes demokratiniam laikotarpije buvome per jauni tame gyvenime dalyvauti, o po 1926 perverto demokratiniai procesai buvo sustabdyti. Mandatus prezidentams gaudavo ne iš tautos, bet iš „specialios rinkimų kolegijos“ ar „ypatingųjų tautos atstovų“. Paneigus tautos valią, atsivėrė plati erdvė įvairioms tautininkų partijų manipuliacijoms. Tačiau tiesos labai reikia pasakyti, kad tautininkų režimas, kad ir naudojo priepauidą, nenaudojo teroro. Pvz. aukštųjų mokyklų studentai naudojami demokratiniams laisvėms ir įsisavino demokratinis igūdžius. Atvykus Amerikon, išlieti į demokratine krašto srovę nebuvo sunku.

Senieji Amerikos lietuviai dėl ekonominių motyvų gal 90% buvo demokratai, mat buvo išgyvenę pasaulinę ekonominę depresiją, kurios metu Amerikos prezidentu buvo respublikonas Herbert Hoover. Politiniai pokario pabėgėliai dėl politinių motyvų turbūt 90% tapo respublikonais, mat demokratas prezidentas Franklin Roosevelt lengva ranka Stalinui perleido daugelį pasaulio tautų. Jų tarpe ir Lietuvą. Įgauti iš naujų ateivių į demokratų pusę perėjo lietuviai liberalai, kurie šiuo metu Lietuvos politikoje remia Brazausko-Prunskienės-Klimaičio-Dapkutės ašį.

Atidavimas balso už kurį kandidatą ar partiją yra asmeninio apsisprendimo aktas. Asmeniškai kalbant, per visą Amerikoje buvimo laiką dalyvavau visuose rinkimuose. Savo balsu dažniausiai paremdavau respublikonų pasiūlytus kandidatus, nes ta partija labiau už demokratų suprato, kad pagrindinė pasaulio problema buvo Sovietų Sąjunga ir tarp tautinis komunizmas. Respublikonų prezidento Ronald Reagano politika nokautu paguldė komunizmą ant menčių. Dabartinė didžiausia, mano nuomone, Amerikai grėsmė yra įstatymais legalizuotas moralinis nuosmūkis: seksualinis palaidumas su Aids ir homoseksualistams teikiama privilegija, abortai ir pornografija su įkan-

din plūstančia narkomanija ir kriminaliniais nusikaltimais. Lapkričio mėnesį įvyksiančiuose rinkimuose Amerikoje nei vienas kandidatas federaliniuose, valstijos ir miesto rinkimuose mano balso negaus, kuris tos grėsmės nebus supratęs. Be skirtumo: respublikonas ar demokratas. Esu lojalus Amerikai ir neturiu teisės kitaip elgtis.

Taipgi esu ir Lietuvos pilietis ir, tikiuosi, gausiu balsavimo teisę spalio 25 rinkimuose. Turėsiu teisę balsuoti už vieną kandidatą ir už vieną partiją ar visuomeninį sąjūdį. Turintiems teisę balsuoti išvairiems pasirinkimams nelengvas, nes daugelis išvairių Lietuvos partijų ir politikų „giluminiai“ (per Vilniaus radiją girdėtas išsireikšimas) nepažįsta. Daugeliui teks pasinaudoti patikimų Lietuvos lietuvių rekomendacijomis.

Aš asmeniškai, pasirinkdamas kandidatą, už kurį atiduosiu balsą, pirmiausia žiūrėsiu, ar jis kompetetingas spręsti politines ir ekonomines problemas. Galės būti buvęs ir komunistų partijos narys, jei nuo 1988 nebus turėjęs klausukų dėl ištikimybės Lietuvai. Jokių atveju balso negalėčiau atiduoti už buvusį KGB bendradarbį, nepaisant, ar jis buvo agentas-smogikas, verbuotojas, seklys, informatorius, „itakos“ agentas, konspiracinio buto laikytojas, jau nekalbant apie KGB rūmų budelius. Net jei savo praeitį būtų atskleidęs. Dar dabar šiurpas eina per kūną, prisiminus apsilankymą, žurnalistės Aldonos Žemaitytės žodžiais sakant, „pragaro namuose“.

Negalėsiu balsuoti už partinį fanatiką iš kairės ar dešinės, kuris partinius interesus aukščiau stato už valstybinius. Apie gan didelį skaičių dabartinių Aukščiausiosios tarybos deputatų esu susidaręs nuomonę. Per maža, jei kuris 1988-89 skandavo „Lietuva, Lietuva“, buvo rankomis susikibęs Baltijos kelyje ir nešė lietuvišką trispalvę, bet valstybinę Lietuvos ateitį rišo su Sovietų Sąjunga ir Gorbačiovu. Dar iš studijų dienų prisimenu graikų istoriko Tukidido žodžius: „Laimės nėra be laisvės, o laisvės nėra be rizikos“. Vytautas Landsbergis ir jo politikos rėmėjai rizikos ėmėsi 1990 kovo 11, 1991 sausio 12-13, 1991 rugpiūtį ir dabar, reikalaudami rusų kariuomenę iš Lietuvos išvesti dar šiais metais. Mano įsitikinimu, objektyvus stebėtojas turėtų pažinti Landsbergiui valstybininko talentą ir politikos intuiciją. Opozicijos kaltinimą, kad jis siekia diktatūrinę teisį, laikau politine demagogi-

ja, kuria šiuo sunkiu Lietuvai metu niekas neturėtų žaisti.

Lietuvai priėmus dvigubą, mažoritarinę-proporcinę rinkimų sistemą, kiekvienas balsuotojas galės balsuoti ir už savo pasirinktą partiją ar rinkimuose dalyvaujantį sąjūdį-organizaciją. Šiuo metu Lietuvoje dar nėra stiprių politinių partijų ar kitų visuomeninių junginių, susiformavusių demokratinį pagrindų ir istorinių lietuvių tautos tradicijų poveikyje. Stipriausia iš jų Lietuvos Demokratinės Darbo partija yra išaugusi ne iš demokratinų, nei istorinių tautos tradicijų podirvio, bet likęs SSKPLKP klaidingos sistemos reliktas. Nedrįsčiau partijai, pilnai neatskleidusiai savo pirmtako nusikalstančios praeities, patikėti Lietuvos ateities kūrimą. Balsuosiu už partiją, visuomeninį sąjūdį ar koaliciją, kurios programa remsis nepasaulėžiūriniais pagrindais ir pilnutinės demokratijos principais su plačia kultūrine autonomija, socialine savivalda ir pilna tėvų teise lemti mokyklų ugdomąją kryptį.

Palankiai žiūrėsiu į tuos kandidatus ir partijas, kurios nebus abejingos plačios amnestijos didesnių nusikaltimų Lietuvai nepadarusių buv. komunistų idejai.

Juozas Kojelis

OBUOLIŲ VYNAS IR KITI GAMINIAI

Anykščiuose veikia valstybinė įmonė „Anykščių vynu“, į kurią pernai rudenį buvo kasdien atvežama apie 400-450 tonų obuolių. Šiomet numatomas mažesnis obuolių derlius dėl praeitųjų vasarą Lietuvoje siautusios sausros. Nepaisant to, šiais metais įmonė tikisi perdirbti bent 10,000 tonų obuolių, iš kurių gaminamos koncentruotos sultys. Tam tikra sulčių dalis eksportuojama į užsienį, o iš likusių gaminami nealkoholiniai gėrimai ir obuolinis vynas.

Aštuoniolikoje Lietuvos rajonų veikia obuolių supirkimo punktai, į kuriuos apylinkių ūkininkai pristato obuolius iš savo sodų.

Laiškas

YRA IR KITA NUOMONĖ

Mano bičiulis ir mėgiamas lietuvių spaudos bendradarbis J. Ž. 1992.IX.9 „Draugo“ nr. paskelbtame vedamajame rašo, „kad dabartinėje Lietuvoje apie 90% išleidžiamų laikraščių yra buvusių, užsimaskavusių ar kepurės pasikeitusių komunistų leidžiami...“ Aišku, tokių laikraščių tarpe yra ir „Respublika“, kurią iki liepos 30 d. man siuntinėjo Lietuvoje gyvenantieji giminės. Tačiau kai panašius įrodinėjimų, kaip J.Ž. ir kiti, poveikyje paprasčiau „Respublikos“ daugiau nebesiuntinėti, Vorkutoje treminių šeimos šeštajame dešimtmetyje gimęs ir vėliau Kaune inžinierijos mokslus baigęs Gediminas parašė laišką, kurio dalį cituoju, įrodyti, ką „Respublika“ ir kita panaši spauda reiškia Lietuvos žmonėms.

„Respublika“ kartais erzina, suminėdama begalę visokių negatyvių faktų, bet joje daugiausia operatyvios informacijos palyginus su kitais laikraščiais. Be to, turint galvoje, kiek „Respublikoje“ būna aštrios kritikos ir kiek ji turi potencialių priešų, jei joje nebūtų teisybės, tai ieškovai ją seniai būtų išparcellavę per teismus. Taip, „Respublikoje“ daug nemalonių, gąsdinančių informacijos ir tiesiog purvo. Bet viso to tikrai daug dabartiniame mūsų gyvenime ir to buvo daug visą laiką iki šiol. Bėda, kad sovietiniais laikais buvo draudžiama apie tai kalbėti, tai parodyti. Iš kitos pusės patys žmonės mokė vaikų ir jaunimą visos tos biauursties. Aš labai gerai atsimenu, kai, bebaigiant studijas, viena pagyvenusi pažįstama mane draugiškai įtikinėjo, kad gyventi iš to, ką gali uždirbti, neįmanoma. Kad reikėjo pasirinkti tokią specialybę, pagal kurią dirbant galima daug pavogti ir po to parduoti (pavyzdžiui dirbant statybose, baldų fabrike ir t.t.). Tai buvo įrodinė-

jama logiškai ir argumentuotai. Formaliai ji buvo teisi, ir aš turėjau teisintis, kad ir aš galėsiu pavogti radijo detalių ir vakarais po darbo taisyti televizorius. Bet iš manęs juokėsi ir sakė, kad galėsiu pavogti labai mažai. Vogti iš valstybės buvo laikoma gėriu. Negerai vogti iš bendradarbių, o nevogti iš valstybės kvaila. Stengtis gerai dirbti – kvaila. Atlyginimas mažas, geriau vogti. Tai solidu ir garbinga. Tokios nuostatos greitai neišnyksta, jei buvo priimtos. O jų nepriimti buvo gana sudėtinga. Kol jaunas, bendradarbiai nestandartinę elgesį pateisina kvailumu. Vėliau pradeda įtarti, kad esi saugumietis arba kitu vagi milijonus, ir pradeda laikytis atstumo. Saugumas taip pat pradeda domėtis, kodėl tas jaunas žmogus išsiskiria iš kitų. Ačiū Dievui, kad man pavyko atsipirkti jauno ir nepatyrusio žmogaus imidžu. Vėliau, po 1985 metų, viskas labai greitai pasikeitė ir minėtos idiotiškos nuostatos greitai nyksta. Atskirą traktatą būtų galima parašyti apie tuos, kurie anais laikais buvo prie valdžios, lovio ir kaip daugelis tebėra iki šiol ten kur buvo. Visai nesakau, kad tai blogi žmonės. Tiesiog gyvenimas mokė, kad jei gali semti, tai semk. Gyventi iš atlyginimo kvaila. Todėl ir dabar dažnai žmogus nuoširdžiai už Lietuvą, už Tautą ir jos gerovę, bet pinigai tai valstybės, žemė tai valstybės ir automatiškai iškyla formulė „Atlyginimas mažas, nepragyvensi...“ O jei esi ministras ar šiaip valdininkas ir gali duoti premijas bendradarbiams ir sau tai viskas, OK, jokių kriminalo. Viskas, baigiu. Net bloga pasidarė. Kai gyvenai ir tai slenka pro šalį lyg ir nieko. Bet kai taip nuosekliai pagalvoji... Todėl ir laikraščius išmokau skaityti atsargiai, nesierzindamas...“

Tokios nuomonės apie dabartinę Lietuvos spaudą, ypač „Respubliką“, yra kaunietis inžinierius Gediminas.

VI. Ramojus

NAUJOS APSAUGINĖS MIŠKŲ JUOSTOS

Rugpjūčio 24 d. Lietuvos vyriausybė patvirtino nutarimą – sudarytą naują miškų apsauginių juostų sąrašą. Tai 7 km

pločio miškų ruožas prie Baltijos jūros ir Kuršių marių. Miškai bus skiriami mokslinio tyrimo bei mokymo darbams, sėklininkystės reikalingam ir ypač gyventojų pramogoms.

Anapus Saulės mes susitiksim su mylimaisiais Žemės keliuose...

LIŪDNA DVIEJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. GRAŽINA BALSINIENĖ

Š.m. rugsėjo mėn. 13 d. sueina dveji metai, kai mūsų mylima Gražytė, kantriai kovojusi su sunkia ilga liga, užmigo amžinu miegu, palikusi mus visus. Ją mylėjusius, didžiame širdies skausme. Atsigulė Ji šalia savo mylimos mamytės. Šv. Jono kapinėse Mississauga, Canada.

Ji paliko mums savo meilę, ir tegul Gailestingas Dievas suteikia Jai Amžiną Ramybę. Mes pasilikę savo mintyse ir maldoje kasdien su Tavim, mylima Gražyte, iki Aukščiausias pasikvies ir mus ten kur tu esi.

Dėkojame visiems, kurie dalijosi su mumis netekimo skausmu ir prašome prisiminti velionę savo maldose.

Nuliūdę; vyras, seserys ir brolis su šeimomis.

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša
kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE
Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Laidotuvių namai Chicagoje ir priemiesčiuose.
Visus laidotuvių namus galite pasiekti
skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS DONALD M. PETKUS
DONALD A. PETKUS

PENKIOLIKOS METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. BIRUTĖ KRYŽIŪTĖ

Jau suėjo penkiolika metų, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą Dukterį ir Seserį, kurios netekome 1977 m. rugsėjo 17 d.

Nors laikas bėga, bet mes jos niekad negalėsime užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jai amžiną ramybę. Už jos sielą šv. Mišios bus aukojamos rugsėjo mėn. 17 d. St. Lawrence parapijos bažnyčioje, Wildwood, Florida.

Prašome draugus ir pažįstamus pasimelsti už a.a. Birutę.

Nuliūdę: motina ir brolis.

RUDENS KELIONĖS Į VILNIŲ

Chicago—Vilnius (į vieną pusę) \$615.00
Chicago—Vilnius—Chicago (ten ir atgal) \$643.00
Vilnius—Chicago—Vilnius \$918.00
(pačiam pasirūpinti transportaciją iš Vilniaus į Varšuvą)

GOLD WINGS TRAVEL
5348 N. Milwaukee
Chicago, IL 60630
Tel. 312-775-5700

INTERNATIONAL
TRAVEL CONSULTANTS

Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.

CARGO — siunčiame oro linija
„ŽAIBAS“ — virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus
Lietuvoje per 10 darbo dienų.

5525 South 79th Avenue
Hickory Hill, Illinois 60457
Telefonas (708) 430-7272

223 Kalvarijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonas 350-115 ir 778-392

APLINK MUS

x Joanna Kirvaitis (Kirvaitienė), Moraine Valley kolegijos chemijos profesorė, šiemet buvo išrinkta metų profesore už gera dėstymą, sugyvenimą su studentais ir bendro darbo kolegoms. Ji taip pat pasirūpino, kad tas departamentas būtų pagerintas ir pritaikytas modernioms laikams. Kolegijos prezidentas dr. Vernon O. Crowley iškilmingai įteikė pažymėjimą ir pasveikino visos kolegijos vardu nusipelnusią profesore.

x Vyresniųjų lietuvių centre Seklyčioje rugsėjo 16 d., trečiadienį, 2 val. p.p. bus rodoma vaizdajuostė, kurią paruošė Jonas Žebrauskas, viešdamas Lietuvoje. Bus bendri pietūs. Atvykite ir pamatykite – visi kviečiami ir laukiami.

x Lietuvos Vyčių 112 kuopos po vasaros pabaigos bus paprastas veikimas, susirinkimai ir rinkimai. Susirinkimas bus antradienį, rugsėjo 15 d., 7:30 val. vak. Svč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Dalyvaus taip pat delegatai iš 79 visuotinio suvažiavimo ir darys pranešimą apie suvažiavimą. Po to bus atsisveikinimo vaisės.

x Konfirmantų pamokos „Tėviškės“ lietuvių evangelikų liuteronų bažnyčioje prasidės sekmadienį, rugsėjo 20 d., 9 val. ryto. Visi lietuvių kilmės septinto skyriaus mokiniai raginami registruotis ir lankyti pamokas. Susirinkti kviečiami ir visi pirmų ir antrų metų konfirmantai.

x Patikslinimas. „Drauge“ buvo atspausdinta, kad St. Peterburgo Lietuvių klubo rengtame birželio 13 d. minėjime paskaitą skaitytė Klemas Jurgela, iš tikrųjų inž. Jurgis Mikaila.

x Amerikos Lietuvių tautinės sąjungos valdyba paėmė visą stalą į „Draugo“ vėjus atidarymo banketą, kuris bus rugsėjo 27 d., sekmadienį, Martiniuke pokylių salėje. Amer. Lietuvių tautinės sąjungos valdybos nariai yra nuoširdūs „Draugo“ rėmėjai, gerai supranta dienraščio finansinius sunkumus ir jo reikšmę lietuvių išlikime išsivijoje.

x M. Jurgaitis iš Venice, Fla., gražino laimėjimų šakneles su 60 dol. parama „Draugui“ ir palinkėjo geros sėkmės. Nuoširdus aciū.

x S. Povilenskis, Toronto, Kanada, per „Draugo“ bendradarbių St. Prakapą gražino laimėjimų šakneles su 32 dol. auka. Labai dėkojame.

x Padėkite vargstantiems Lietuvoje: Žaibo Nr. 6: miltai, cukrus, ryžiai, aliejus, kava, kakava, druska, kumpis, persikai, ananasai, slyvos, razinos, apie 60 svarų deficitinio maisto su pristatymu į namus – \$100.00 „Zaibas“ 9325 So. 79th Ave., Hickory Hills, Ill. 60457. Tel. (708) 430-8090. (sk)

x TravelCentre, Ltd. greitai ir sąžiningai tvarko visas atostogų bei komercines keliones. Parduodame lėktuvo bilietus į Lietuvą. Kreiptis: Teresė Lesniauskienė, tel. 708-526-0773. (sk)

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Denglams ir talsoms visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

x Banketui, kurį Martiniuke pokylių salėje rengia rugsėjo 27 dieną „Draugo“ vėjus komiteto pirmininkas Vaclovas Momkus ir tartininkės, vadovaujamos Marijos Remienės, bilietus jau paėmė didelis skaičius lietuviškos spaudos mėgėjų. Bilietai dar gaunami „Draugo“ administracijoje, 4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629, tel. 585-9500.

x Karina Kasiulytė ir Algis Korzonas spalio 3 d. ekumeninėse apeigose bus sučiuoti „Tėviškės“ lietuvių evangelikų liuteronų bažnyčioje. Karina ir Algis veikliai reiškiasi Chicagos lietuviško jaunimo tarpe.

x Margučio rengiamas sol. Jolantos Stanelytės koncertas bus rugsėjo 20 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Jaunimo centre. Programoje operų arijos, klasikų ir lietuvių kompozitorių kūriniai. Akompanuos Alvydas Vasaitis. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

x Lietuvių Skautų sąjungos vadovai – S. Miknaitis, G. Deveikis, K. Ječius ir E. Korzonas, šią vasarą lanke skautiškas stovyklas Lietuvoje ir turėję pasitarimus su atskirų skautiškų grupių vadovais, šį penktadienį, rugsėjo 18 d., 7:30 v.v. Jaunimo centre vyksiančioje vakaronėje praneš apie skautišką veiklą Lietuvoje ir LSS ryšius su Lietuvos skautija. Visa skautiškoji šeima, ypač vadovai, es ir skautininkai, es kviečiami. Po pranešimų – pabendravimas ir kavutė. Rengia Chicagos Skautininkų draugovė.

x Marytė Maziškaitė-Utz, LSS Vidurio rajono vadė, ir Sigita Miknaitis, Lietuvių Skautų sąjungos Tarybos pirmininkas, vertindami „Draugo“ dėmesį lietuviškos skautijos veiklai, talkina sudaryti svečių stalą „Draugo“ metiniam banketui. Skautų vadovybė ragina visus skaityti ir remti „Draugą“, nes be lietuviškos spaudos silpna bus lietuviška veikla.

x Gražino laimėjimų šakneles su 12 dol. auka: Jonas Krivis, P. Skrupskas, P. Bagdonas, J. Vasaris, Vl. Gilyš, Rimas Valaitis, Elena Sabalis, Jonas Utara, Olga Sprindziukas, Tadas Meškauskas, Frank Šapalas, V. Budnikas, Vacl. Valys, Mary Happ, A. Bajerčius. Dėkojame.

x „Keramika 1992“ – grupinės septynių dailininkų keramikos darbų paroda. Atidarymas rugsėjo 25 d., penktadienį, 7:30 v.v. Čiurlonio galerijoje, Jaunimo centre. Paroda tęsis iki spalio 4 d. Visi kviečiami atidaryme dalyvauti. (sk)

x Ieškoma Julia Lee, gyvenanti ar gyvenusi 6910 Whitney Ave. Cleveland 3, Ohio, USA. Ieško Jonas Balnys, Bagočiaus Antano anūkas, gyv. Lietuvoje, Vainočių km., Kaunatovos paštas, Telšių rajonas. (sk)

x Transpak firmos sav. ROMAS PUKŠTYS vėl vyksta į Lietuvą, rugsėjo mėn. Pinigai pervedami doleriais. Priimam užsakymus automobiliams. Atsiskaityti iki rugsėjo 22 d. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

x 59 CENTAI už SVARĄ virš šimto svarų, minimumas \$20.00. Tai TRANSPAK firmos nauja kaina. Jūsų siuntiniai yra registruojami mūsų kompiuteriuose ir sekami iki pristatymo jūsų giminėms Lietuvoje. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

Sv. Kazimiero seserų vienuolyno seselės rugpjūčio 16 d. šventosios savo vienuoliško gyvenimo atei- nantį jubiliejų padėkos šv. Mišiose. Sėdi iš kairės: seserys Agnesine Dering, Leonette Seskevich ir Rosaria Skusevich; stovi: seserys Aurelia Stasaitis, Lillian Ruskey, Cyril Krasauskas, generalinė vyresnioji Marilyn Kuzmickus ir Davidica Vichules. Nuotraukoje nėra šventinčių deimantinį jubiliejų: ses. Marionette Aluska slaugomo namuose, Anna Mae Zitkus New Philadelphia, Clarissa Jablonskas ir Laura Orientas Villa Joseph Marie, Holland, ir Dilecta Krauciunas Cordoba, Argentina.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

ISVYKA Į WISCONSIN

Rugsėjo 2 dienos ryto 8 val. punktuoliai nuo Seklyčios pajudėjom Madison, Wisconsin link. Kelionės tikslas Blue Mounds požeminė ola.

Ši požeminė ola buvo atrasta visai netyčia 1939 m. rugpjūčio 4 d., kai darbininkai, dirbę

kalkių kasykloje, išsprogino uolieną. Po sprogimo atsirado didelis plyšys, kuris vedė į kitus tunelius ir nišas po žeme. Susidomėjimas šiuo atradimu buvo toks didelis, kad buvo padaryti mediniai praėjimai ir leista žmonėms apžiūrėti. Laikui bėgant, mediniai praėjimai buvo pakeisti cementiniais, įdėti laiptų turekliai, įvestas apšvietimas, kuris išryškina įdomesnes ir gražesnes vietas.

Ši ola susidarė prieš daugelį milijonų metų, kai čia buvo vandens telkinys (ežeras ar vandėnynas), kuris, laikui bėgant, nuseko ir išgaravo, palikdamas nuosėdas (kalkes, kriaukles, mineralus) žemės paviršiuje. Ola yra gana korėta, praleidžianti vandenį ir orą, ir taip per metus lietus ir tirpstantis sniegas sunkėsi į olą, tirpdydamas

kalkes ir kitokias medžiagas, nuo lubų pradėjo augti stalaktitai, nuo žemės dygti stalagmitai. Yra vietų, kur vieni ir kiti susijungia, sudarydami požemines kolonas ir stulpus. Vienam inčiui susidaryti reikia maždaug 150 metų.

Po maždaug keturių valandų kelionės atvykom į Blue Mounds vietovę. Važiuojant lįjo, ir darėmės su rūpesčiu per autobuso langus. Koks čia idomumas ką nors apžiūrėti ar kur nors eiti, kai už pakarpas krenta šalti lašai, o su lietsargiu einant kliūni kaimynams ir daug ko nematai. Tačiau mūsų džiaugsmui, atvažiavus į vietą, atsivėlyti. El. Sirutienės ir talkininkų N. Kaveckienės ir V. Valavienės rūpesčiu visi buvo pavažiinti viščiuko kojytėmis, daržovėmis, bulkutėmis, vaisiais ir gėrimais. Viščiukas iš Seklyčios atkeliavo karštas, lyg ką tik išimtas iš pečiaus. Karštos kavos buvo galima nusipirkti čia pat.

x Kun. Vincas Radvina, Santa Rosa, Cal., gražino laimėjimų šakneles, pridėjo 60 dol. auką ir pasidžiaugė, kad paštas pasitaisė, nes „Drauga“ gaunās kasdien, bet ne 4 ar 5-kis – visos savaitės iš karto „Draugo“ numerius. Ta proga palinkėjo sėkmės. Labai dėkojame.

x Stasė V. Šimoliūnienė, Dana Point, Cal., rašo: „siunčiu 10 dol. už loterijos bilietus ir 50 dol. auką, kad „Draugas“ nenuostų ejęs. Būtų graudu, kad po daugelio metų, naudingų metų lietuviškos palaikymo veikloje, laikraštis pavirstų į išsėtą šulinį, prie kurio išsivijusys takai takeliai žole apauga, žingsniai suretėja. Linkiu sulaukti talkos ir gaivaus savanorių lietučio“. Labai dėkojame už laiškutį ir auką.

x Valė Jančiauskienė iš Chicago, Ill., buvo atvykusi į „Draugą“ ir, žinodama lietuviškos spaudos sunkumus, įteikė dienraščiui 50 dol. auką. Nuoširdus aciū.

x Kun. Anthony Bertašius, Paterson, N.J., Raymond ir Mary Senkai iš Stillwater, Mn., gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas paaukojo po 50 dol. Labai dėkojame.

x Juozas Žilionis, Cleveland, Ohio, B. Andrašiūnas, Orland Park, Ill., Pius Domeika, Webster, N.Y., Juozas Šulaitis, St. Petersburg, Fla., R. Čepelė, Palos Hills, Ill., Raymond J. Masiliūnas, Oak Lawn, Ill., gražindami laimėjimų šakneles, kiekvienas paaukojo po 35 dol. Labai dėkojame.

x Antanas Šeduikis, Brockton, Mass., Gražina Žukauskas, Chicago, Ill., Marija Valiukevičius, Sun City, Cal., G. Lampsaitis, Chicago, Ill., V. Dailidka, Albuquerque, N. M. Birutė Žemaitienė, Oak Lawn, Ill., gražino laimėjimų šakneles su 30 dol. auka. Labai dėkojame.

suskirstė po maždaug 18-20 žmonių, ir kiekviena grupelė turėjo savo vadovą-gidą. Mūsų grupei vadovavo Sandy, kuri gal iš mandagumo, o gal tikrai iš idomumo (kas gi per žmonės tie lietuviai) paprašė ką nors papasakoti apie Lietuvą. Arčiausiai stovėjusi Al. Likanderienė trumpai apibūdino Lietuvos dabartinę padėtį.

Pirmai grupei dingus už įvairių pasisukimų, pajudėjom ir mes. Vadovė prašė sekti ją ir neatsilikti. Pirmoj sustojimo vietoj, prieš pradėdam aiškinti, Sandy labai nustebė: „argi ne 20 žmonių išėjom? Kur gi aš juos galėjau pamesti?“ Iš visos grupės šalia stovėjo tik viena Likanderienė. Matyt, mudvi per greit nubėgom, toliau ejom viena kita pristabdydamos. Požeminėj oloj buvo gražu – tikra vandens ir akmens pasaka. Nuo skirtingų ištirpusių nuosėdų ir kitokių medžiagų gavosi įvairių spalvų varvekliai – stalaktitai, kabantys nuo lubų, ir stalagmitai, „augantys“ iš žemės. Kai kur prajėmė tarp vieni ir kiti buvo tokie siauri, kad praėiti buvo galima tik šonu, ir tai įtraukus orą, nekvepuojant.

„Sapnų šalies upė“ (Dream river room) pradingsta kažkur, sienų ir lubų formos ir spalvos atspindi apačioj, vandeny, ir atrodo lyg pasakų pilis. Trumpai tariant, reikia pačiai pamatyti.

Olos motto yra: jeinant į olą, nieko nepaimti, tik nuotraukas, nieko nepalikti, tik pėdas, ir niekas nedingsta, tik laikas.

Ir milijonai metų oloje pradingsta, lieka tik akmens ir vandens pasaka. Keliautojų vardu dėkoju El. Sirutienei ir jos talkininkams už rūpestį ir pastangas suorganizuoti šią idomią kelionę.

Neprašytas siūlymas: netoli Madison, Wisconsin, yra šveicariškas kaimelis. Būtų įdomu aplankyti. Į šveicariją gal ir nebenukelsiu, bet į tokį kaimelį, o dar ir su nakvyne mieliai važiuočiau. Gal atsisrūtų ir daugiau tokių keliauninkų?

Al. Likanderienė

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS SEKLYČIOJE

Rugsėjo 9 d., trečiadienį, 2 val. p.p. Seklyčią pripildė mūsų vyresnieji Tautos šventei paminėti. Kaip ir visada nepalinstanti programų vadovė Elena Sirutienė pradėjo tos dienos programą trumpu įvadininiu žodžiu. Visiems sugiedojus Tautos himną, ji prelegentu pakvietė jauniausios kartos atstovą Aidą Palubinską, pasižymėjusį lietuviškojoje veikloje, gyvenusį Lietuvoje nuo 1989 m., pergėvėnusį Kovo 11 d. Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo

Sv. Kazimiero seserų vienuolijos narės, šventosios rugpjūčio 16 d. auksinį ir sidabrinį jubiliejų padėkos šv. Mišiose vienuolyno koplyčioje. Iš kairės pirmoj eilėj: auksinį jubiliejų šventusi ses. Andraeta Naudžiūnas, sidabrinį jubiliejų šventusi ses. Christiane Daresh, generalinė vyresnioji ses. Marilyn Kuzmickus, sidabrinio jubiliejiaus – ses. Regina Marie Dubickas ir auksinio jubiliejiaus – ses. Gacelia Papsis; antroj eilėj: auksinį jubiliejų šventusias seselės Tarcisia Stuglis, Alberta Kubilius, Christella Franish, Evelyn Vichuras ir Veronetta Kazlauskas.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

– Irenai Kinderienei, Seattle, Wa., LB sekretorei, vaikiai Saulius, Viktoras ir Daina sudarė sąlygas nusipirkti bilietą į Lietuvą ir ją aplankyti šiais metais.

– Buvusi ilgalaikė LB Washingtono apylinkės pirmininkė Ina Bertulytė su vyru Jim Bray savo namuose surengė daugiau kaip šimtą priėmimų ir lietuviškų pobūvių.

– Prie LB Washingtono apylinkės prisijungė į Seattle ar jo apylinkes atsikėlę ir savo namus įsigiję Silvija Fabijonaitė ir Angelo Comeaux ir Aušrelė bei Racardo Ramanauskų šeima.

– „Lietutis“, vadovaujamas Zitos Petkienės, jau dešimt metų iš eilės pasirodo garsiojoje Seattle, Wa., Amerikos Šiaurės Vakarų Etniniam festivaly Seattle centre. Šiais metais šokėjai atliko dvi programas, o po to susirinko šokėjų Kathie ir Alan Moritis namuose pabendrauti ir pasilinksinti. Tą dieną kaip tik supuolė 18 metų šeiminkų vedybinė sukaktis. Jiems buvo sugiedota Ilgiausių metų.

momentą, buvusį vienu iš svarbiausių informatorių Vakarų pasauliui apie padėtį Lietuvoje. Šiuo metu jis yra nuolatinis Lietuvos konsulato tarnautojas, kurio įstaiga yra Balzeko Lietuvių kult. muziejuje. Savo kondensuotoje kalboje prelegentas apžvelgė Lietuvos valstybingumą nuo Saulės mūšio iki šių dienų. Prie 1990 m. kovo 11 dienos nutarimo prisidėjo ir jaunimas, atidėjęs mokslą ir kitus reikalus, stojo saugoti parlamentą ir kitas svarbias vietas.

Tauta ir valstybė yra ankštai susijusios su kita, ypač dabar, kai žvelgiame į ateitį. Vytautas Landsbergis yra vienas iš tų, kurie kovojo ir tebekovoja už Lietuvą, kad joje būtų saugu gyventi visiems piliečiams, nežūrint jų tautybės. Dabar yra svarbi Lietuvos ekonominė sveikata ir užtikrintos visuomeninių judėjimų ir individo teisės. Švietimas, pritaikytas Vakarų dvasiai, turės užgdyti mūsų jaunimo iškreiptas būdo savybes. Mylėdami Dievą ir Tėvynę, sulauksime švie-sesnės ateities Lietuvai.

Meninė šio minėjimo programa buvo pavadinta „Balsai iš praeities“. Scenos vaizdelparuošė muz. Liucija Atkočiūnienė, o įvadą į šį vaizdelį paskaitė El. Sirutienė. Jame j pateikė Lucko suvažiavimą 1429 m. ir kunigaikščio Vytauto vainikavimo klausimą Lenkai, vysk. Olesnickio vado vaujami, greičiausiai tam pasi-priešino, nevengdami smurtin-go vainiko pagrobimo. Imperatorius Zigmantas siuntė antrą vainiką Vytautui, bet jo mirtis spalio 27 d. sutrukdė vainikavimą ir Lietuvos karalystės atkūrimą.

Vaidelį atliko Onutė Lukienė – Lietuvos balsas, kuni-gaikščio Vytauto balsą perdavė Vitalius Volkovas, o pianinū palydėjo jaunas muz. Mindaug Matkus.

Po to Juozas Palutis paskaitė savo kūrybos eilėraštį Rugsėjo Aštuntoji. Programa buvo įvairi, nenuobodė, visiems paliko gerą įspūdį, nes buvo įtrauktos jaunos pajėgos.

Po to buvo pietūs ir pasidalijimas mintimis jaukioj Seklyčios aplinkoj.

API

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.